Limba română

Teste pentru examenul de capacitate

Rodica Ligia Șerban

ARAMIS

Scanned with OKEN Scanner

Limba română

Teste pentru examenul de capacitate

Rodica Ligia Șerban

ARAMIS

Scanned with OKEN Scanner

• Redactor:
Ileana Gheorghe

• Secretar de redacţie:
Corina Tăbăraş

• DTP:
Cosmin Popescu

• ISBN 973-8066-00-X

Copyright © 1999 **Editura Aramis**
toate drepturile rezervate
Reproducerea integrală sau parţială a textului din această lucrare este posibilă numai cu acordul scris al **Editurii Aramis.**
Drepturile de distribuţie în străinătate a acestei ediţii aparţin în exclusivitate **Editurii Aramis.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
ŞERBAN, RODICA LIGIA
Teste de limba română pentru examenul de capacitate/
Rodica Ligia Şe rban. - Bucureşti : Aramis, 1999
160p. : 24 cm.
ISBN 973-8066-00-X

811 . 135. 1(075.3)(079. 1)
371 .27:373.3

• **Departamentul difuzare:**
tel/fax: (01) **330.88.08;**
330.88.10;
330.88.40;
330.88.66.

E-mail: aramis_difuzare@dnt.ro

Editura Aramis
redacţia şi sediul social:
B-dul. Metalurgiei nr. 32-44,
cod 75579, sector 4, Bucureşti
O.P. 82 - C.P. 38

tel./fax: (01) **- 330.88.08; 330.88.10;**
330.88.40; 330.88.66

E-mail: aramis@dnt.ro

Tiparul: MEGApress holdings s.a.

PRINTED IN ROMANIA

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Câteva cuvinte... esențiale

Lucrarea este structurată în două părți: în prima parte sunt propuse spre rezolvare 50 de teste de limbă, constituite din două subiecte mari:

Subiectul A – este conceput conform sistemului grilă. Conține câte 7 întrebări cu complement simplu, notate fiecare cu câte 3 puncte și totalizând, astfel, un scor maxim de 21 de puncte.

Subiectul B – este alcătuit după sistemul *clasic*, conține 5 cerințe, unele având subpuncte. Scorul maxim pentru fiecare subiect este de 19 puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu, *totalul general* fiind de 50 de puncte.

Baremul de notare apare *„desfășurat"* la finalul fiecărui test.

Mult succes!

Autoarea

Reproducem în continuare PROGRAMA de LIMBA ROMÂNĂ pentru EXAMENUL NAȚIONAL de CAPACITATE – 2000:

I. Statutul disciplinei de examen

Limba și literatura română are, în cadrul examenului de capacitate, pentru anul școlar 1999-2000, statut de disciplină obligatorie de examen.

La Limba și literarura română se susține o probă scrisă cu durata de desfășurare de două ore.

Ponderea notei obținute la Limba și literatura română în media generală a examenului de capacitate este de 1/3, respectiv 1/4 pentu elevii care susțin patru probe (cei care au urmat studiile gimnaziale într-o limbă a minorităților naționale).

II. Obiective – limba și literatura română

Prin susținerea examenului de capacitate la această disciplină, elevul va trebui să facă dovada următoarelor abilități, capacități și elemente de competență, conținute în sarcinile de lucru:

- identificarea unor elemente de fonetică, de vocabular, de morfologie și de sintaxă;

- exemplificarea acestor elemente într-o situație propusă;
- operarea, în anumite contexte, cu noțiuni de morfologie și de sintaxă;
- identificarea elementelor regente ale propozițiilor subordonate, a elementelor de relație și operare cu acestea;
- stabilirea corespondenței dintre părțile de propoziție și propozițiile subordonate (extensia sau expansiunea; contragerea);
- construcția unor enunțuri cu subordonate introduse prin diferite elemente de relație;
- motivarea rolului punctuației și al topicii propozițiilor subordonate;
- aplicarea normelor de ortografie și de punctuație în redactarea unui text.

III. Conținuturi – limba și literatura română

a. Fonetica

Silaba, diftongul, triftongul, hiatul. Despărțirea cuvintelor în silabe. Accentul.

b. Cunoștințe generale despre vocabular

Vocabularul limbii române. Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale; familia lexicală. Mijloace externe: împrumuturi lexicale din alte limbi; exemplificări. Neologismul; arhaismul; regionalismul.

Cuvânt și context; sens propriu și sens figurat; cuvinte polisemantice; sinonime; omonime; antonime; paronime; pleonasm. Exemplificări.

c. Morfosintaxa

Morfologia. Părțile de vorbire flexibile; categoriile gramaticale. Părțile de vorbire neflexibile. Locuțiuni.

Sintaxa. Sintaxa propoziției. Părțile de propoziție. Raporturile de coordonare și de subordonare în propoziție.

d. Sintaxa frazei

Raporturile de coordonare în frază. Propozițiile coordonate.

Raporturile de subordonare în frază. Propoziția principală; propoziția regentă; propoziția subordonată. Construcții de fraze care să ilustreze această relație.

Termenul regent. Elementul de relație: conjuncții și locuțiuni conjuncționale coordonatoare și subordonatoare; adverbe relative; pronume și adjective pronominale relative. Exemplificări.

Propozițiile subordonate: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială de loc, circumstanțială de timp, circumstanțială de mod, circumstanțială de cauză, circumstanțială de scop, circumstanțială condițională, circumstanțială concesivă, circumstanțială consecutivă. Topica și punctuația în propoziție și frază.

Scanned with OKEN Scanner

Teste

Scanned with OKEN Scanner

"De treci și astăzi prin câmpia ce se întinde între Dunăre și mare poți să mai vezi piatra aceea unde a stat Gebeides și a cântat cântecul lui pentru viteazul Dapix și fiica lui, Gebila!..."

(Alexandru Mitru, ***Viteazul Dapix și fiica lui, Gebila***)

1. Primul **și** din text este:
   a) pronume reflexiv;
   b) conjuncție coordonatoare;
   c) adverb.

2. Cuvântul **ce** este:
   a) adverb relativ;
   b) pronume relativ;
   c) adjectiv relativ.

3. Al doilea **și** este:
   a) adverb;
   b) conjuncție coordonatoare;
   c) pronume reflexiv.

4. Primele patru verbe cu funcție de predicat aparțin conjugărilor:
   a) a III-a, I;
   b) a II-a, a III-a;
   c) a II-a, a IV-a.

5. Corectă este forma:
   a) fetei aceleea;
   b) fetei aceea;
   c) fetei aceleia.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvântul **fiică** se desparte în silabe:
   a) fi-i-că;
   b) fii-că;
   c) fi-ică.

7. Forma corectă a cuvântului este:
   a) asterix;
   b) asterics;
   c) asterisc.

B

„Și nu știți dv. bărbații cât timp îi ia unei femei educația unui copil, mai ales când mama nu vrea să-l lase fără educație."

(Ion Luca Caragiale, ***Vizită...***)

1. Indică felul **propozițiilor subordonate** din text.
2. Precizează funcția sintactică, felul și cazul **pronumelor**.
3. a) Precizează valoarea morfologică a elementului de relație care introduce prima propoziție subordonată.
   b) Alcătuiește o frază în care **cât timp** să fie locuțiune conjuncțională.
4. Indică numărul de silabe conținute de cuvintele: **știți, bărbații, educația, copil**.
5. Indică antonimele cuvintelor: **distins, destins, cacofonie, explozie**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 3 = 3p.; 2. 9p. (1 × 3 = 3p. Funcția; 1 × 3 = 3p. felul; 1 × 3 = 3p. cazul); 3. 2p. (a - 1p; b - 1p); 4. 1 × 4 = 4p.; 5. 0,25 × 4 = 1p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 2

A

„În urmă, când ani blestemați
zoreau să ne piardă ființa,
În scaun schimbându-se des
domni lacomi, străini cu credința,
Voi codrilor nu ne-ați lăsat
pe mâini ciocoiești, ticăloase,
Ci volnic, haiduci ne-ați primit
în tainele voastre umbroase.“

(Corneliu Moldovan, ***Codrilor***)

1. **În urmă** este:
   a) substantiv precedat de prepoziție;
   b) locuțiune adverbială;
   c) locuțiune adjectivală.

2. Propoziția introdusă prin cuvântul **când** este:
   a) atributivă;
   b) circumstanțială de mod;
   c) circumstanțială de timp.

3. Sinonime potrivite pentru **ani** sunt:
   a) vârstă, soartă;
   b) soartă, destin;
   c) destin, etate.

4. Cuvântul **ne-** (versul al cincilea) este:
   a) pronume în dativ;
   b) adverb de negație;
   c) pronume în acuzativ.

5. Cuvântul **voastre** este în cazul:
   a) dativ;
   b) acuzativ;
   c) genitiv.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvântul **ciocoiești** conține:
   a) doi diftongi, un hiat;
   b) un diftong, un triftong;
   c) un diftong, un hiat.

7. Cuvintele **zoreau** și **umbroase** se despart în silabe:
   a) zo-rea-u, um-bro-a-se;
   b) zo-reau, um-broa-se;
   c) zo-reau, u-mbroa-se.

B

„Ți-ar fi plăcut să mă omori? Sărută-mă, să-mi treacă și să te iert!“

(Ion Luca Caragiale, ***Vizită..***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate din text.
2. Precizează modul și timpul verbelor.
3. Respectând modul și persoana, scrie enunțuri în care să schimbi timpul primului și al ultimului verb din text.
4. Scrie două enunțuri în care cuvântul **trecătoare** să fie substantiv și, respectiv, adjectiv.
5. Indică patru sinonime ale cuvântului **a omorî**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2 × 3 = 6.; 2. 5p. (0,50 × 5 = 2,50 modul; 0,50 × 5 = 2,50 timpul; 3. 1+1 = 2p.; 4. 1+1 = 2p.; 5. 1 × 4 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

Test 3

„Atunci când se arată, singuri sau în grup, oricare ar fi împrejurarea, s-ar crede că sunt desprinși dintr-o frescă. Vârstnici și tineri se uită în jurul lor cu mândrie, ceas de ceas... de parcă ar face pururi parte dintr-un alai domnesc.“

(Geo Bogza, ***Cartea Oltului***)

1. A doua propoziție subordonată este:
   a) circumstanțială de mod;
   b) circumstanțială de loc;
   c) circumstanțială concesivă.

2. Propoziția introdusă prin conjuncția **că** este:
   a) complectivă indirectă;
   b) complectivă directă;
   c) subiectivă.

3. Locuțiunile care apar în text sunt:
   a) verbală, adverbială, conjuncțională;
   b) adjectivală, substantivală;
   c) prepoziționlă, verbală, adverbială, conjuncțională.

4. Ultima propoziție subordonată din text este:
   a) circumstanțială de timp;
   b) circumstanțială consecutivă;
   c) circumstanțială de mod.

5. Cuvântul **împrejurarea** are funcție sintactică de:
   a) complement direct;
   b) subiect;
   c) nume predicativ.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvântul **vârstnic** se desparte în silabe:
a) vâr-stnic;
b) vârs-tnic;
c) vârst-nic.

7. Cuvântul **desprinși** se desparte în silabe:
a) de-sprin-și;
b) des-prinși;
c) des-prin-și.

B

„Eu nu-l pot admira îndestul, pe când mama îl scuipă, să nu-l deoache, și îmi zice...!"

(Ion Luca Caragiale, ***Vizită...***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate.
2. Precizează funcția sintactică a verbului la mod nepersonal.
3. Alcătuiește două enunțuri în care să apară formele **nul** și **în destul**.
4. Contrage în partea de propoziție corespunzătoare o subordonată și precizează-i funcția sintactică.
5. Alcătuiește două propoziții în care verbul **a zice** să apară la modul imperativ, persoana a II-a singular la forma afirmativă și, respectiv, la forma negativă.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2 × 3 = 6p.; 2. 1p.; 3. 2+2 = 4p.; 4. 2 contrag +2 funcția = 4p.; 5. 2+2 = 4p.; total19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Mijlocul, necrezut de subțire, strâns în cingătoarea care adună, într-un cerc gingaș, cutele cămășii și ale fustei, este izvorul din care grația li se răspândește în întreaga făptură... într-o amețitoare euritmie.“

(Geo Bogza, ***Cartea Oltului***)

1. Cuvintele care apar în cazul nominativ sunt:
   a) cinci;
   b) șase;
   c) patru.

2. Cuvintele în cazul nominativ au funcții sintactice de:
   a) subiect, nume predicativ;
   b) nume predicativ, atribut;
   c) atribut, nume predicativ, subiect.

3. Cuvântul **amețitoare** are funcția sintactică de:
   a) atribut adjectival;
   b) complement circumstanțial de mod;
   c) complement indirect.

4. Adjectivul **subțire** este la gradul:
   a) comparativ;
   b) superlativ;
   c) pozitiv.

5. Cuvântul **cingătoarea** conține:
   a) vocale + triftongi;
   b) diftongi + triftongi;
   c) vocale + diftongi.

6. Ultima propoziție subordonată este:
   a) circumstanțială de loc;
   b) completivă indirectă;
   c) atributivă.

Scanned with OKEN Scanner

7. Derivat cu prefix este:
   a) făptură;
   b) necrezut;
   c) izvor.

B

„Povestea asta, vorbi într-un târziu domnu Trandafir, e scrisă de Ion Creangă, cel care a făcut și cartea pe care trudesc bucherii noștri...“

(Mihail Sadoveanu, ***Cheia***)

1. Precizează felul predicatelor, modul și timpul verbelor prin care se exprimă acestea.
2. Alcătuiește patru enunțuri în care verbul **a face** să aibă sensuri diferite de cel din text.
3. Indică valoarea morfologică a cuvântului **cel** și scrie un enunț în care acesta să aibă altă valoare (pe care o vei preciza).
4. Indică funcția sintactică a cuvântului care introduce ultima subordonată din text.
5. Alcătuiește enunțuri în care adjectivele pronominale din text să fie pronume.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 3p. (0,25 × 4 = 1 Felul pred.; 0,25 × 4 = 1 modul; 0,25 × 4 = 1 timpul); 2. 2 × 4 = 8p.; 3. 1+1 = 2p.; 4. 2p.; 5. 2+2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Cu ochiul lui pânditor de bănățean liniștit observase că nimeni nu mai era atent la el și îi trecuse prin cap că nici măcar nu-l înscrisese cineva pe hârtiile acelea și că poate chiar reformarea lui, hotărâtă printr-o mormăitură absentă a acelui maior, era o simplă întâmplare."

(Marin Preda, ***Soldatul cel mititel***)

1. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) completivă directă și predicativă;
   b) completivă directă și completivă indirectă;
   c) subiectivă și completivă directă.

2. Predicatele nominale sunt:
   a) unu;
   b) două;
   c) trei.

3. Sunt în același caz cuvintele:
   a) reformarea, atent, simplă;
   b) liniștit, hârtiile, hotărâtă;
   c) lui, maior, absentă.

4. Adjectivele pronominale sunt în cazurile:
   a) genitiv și acuzativ;
   b) acuzativ și dativ;
   c) acuzativ și nominativ.

5. Subiectele din text sunt exprimate prin următoarele tipuri de pronume:
   a) negativ, personal;
   b) nehotărât, demonstrativ;
   c) nehotărât, negativ.

Scanned with OKEN Scanner

6. Adjectivele propriu-zise care apar în cazul acuzativ sunt:
   a) bănățean, pânditor;
   b) pânditor, absentă;
   c) absentă, simplă.

7. Cuvântul **hârtiile** conține:
   a) vocale + triftong;
   b) hiat + vocale;
   c) diftong + vocale.

B

„– Ia, să am eu o slugă așa de vrednică și credincioasă ca Harap-Alb, aș pune-o la masă cu mine, că mult prețuiește omul acesta.“

(Ion Creangă, ***Povestea lui Harap-Alb***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate.
2. Precizează valoarea morfologică a cuvântului **ia** și scrie un enunț în care acesta să fie altă parte de vorbire.
3. Scrie un sinonim și un antonim pentru cuvântul **slugă**.
4. Alcătuiește un enunț în care adjectivul **credincioasă** să aibă alt sens decât în text.
5. Indică sinonime neologice pentru cuvintele: **prăpastie**, **obraznic**, **încrezut**, **cinstit**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2 × 2 = 4p.; 2. 1+1 = 2p.; 3. 1+1 = 2p.; 4. 3p.; 5. 2 × 4 = 8p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 6

A

„Se dusese iar spre hainele lui și începuse să se îmbrace, fără să fie însă convins că va trebui să plece acasă.“

(Marin Preda, ***Soldatul cel mititel***)

1. Propozițiile introduse prin conjuncția **să** sunt:
   a) completivă directă și completivă indirectă;
   b) subiectivă și completivă indirectă;
   c) completivă directă și subiectivă.

2. Verbele la modul indicativ sunt la timpurile:
   a) perfect simplu și viitor;
   b) imperfect și viitor;
   c) mai mult ca perfect și viitor.

3. Verbele din text aparțin conjugărilor:
   a) I, a II-a, a IV-a;
   b) a II-a, a III-a, a IV-a;
   c) I, a III-a, a IV-a.

4. Propozițiile simple sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) trei.

5. Ultima propoziție are subiectul:
   a) inclus;
   b) subînțeles;
   c) nu are deloc subiect.

6. Pronumele sunt în cazurile:
   a) nominativ și acuzativ;
   b) genitiv și acuzativ;
   c) acuzativ și dativ.

Scanned with OKEN Scanner

7. Substantivul din text are funcția sintactică de:
   a) comlement circumstanțial de mod;
   b) complement indirect;
   c) complement circumstanțial de loc.

B

„Nouă ne venea să intrăm în pământ când zicea: "Măi domnule!" *și se uita urât la noi."*

(Mihail Sadoveanu, ***Domnu Trandafir***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate.
2. Precizează modul și diateza verbelor.
3. Indică valoarea morfologică a cuvântului **nouă** și alcătuiește enunțuri în care acesta să aibă alte două valori pe care le vei preciza.
4. Alcătuiește familiile lexicale ale cuvintelor **pământ** și **domn** (câte patru derivate) și scrie enunțuri în care să apară un adjectiv din familia primului cuvânt și un adverb din cealaltă familie.
5. Scrie propoziții în care să apară și două cuvinte care conțin triftongi.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2 × 3 = 6p.; 2. 2p. (0,25 × 4 modul; 0,25 × 4 diat); 3. 1+(1 × 2) = 3p.; 4. 6p. (0,25 × 8 deriv.; 2 × 2 enunț); 5. 1+1 = 2p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

A

„Duioșia ei, înțelepciunea ei și ceea ce era în sufletul ei vis parcă trecuseră în măruntul meu tovarăș de drum, în serile acelea singuratice de suferință, când amândoi sfătuiau cu ochii în lacrimi, ș-afară bântuiau, cu chinuite plângeri, viforniţele iernii.“

(Mihail Sadoveanu, ***Un om năcăjit***)

1. Conjuncția **și**, care apare de două ori, unește:
   a) două propoziții de același fel;
   b) două părți de propoziție de același fel;
   c) o parte de propoziție cu o propoziție de același fel și două propoziții de același fel.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) completivă directă și circumstanțială de timp;
   b) subiectivă și circumstanțială de timp;
   c) atributivă și subiectivă.

3. Subiectele sunt exprimate prin:
   a) substantiv, pronume;
   b) pronume, numeral;
   c) substantiv, numeral, pronume.

4. Verbele sunt la timpurile:
   a) prezent și imperfect;
   b) prezent și viitor;
   c) imperfect și mai mult ca perfect.

5. Pronumele sunt în cazurile:
   a) genitiv și acuzativ;
   b) acuzativ și nominativ;
   c) genitiv și nominativ.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvinte care conțin hiat sunt:
   a) bântuiau, iernii;
   b) duioșia, chinuite;
   c) lacrimi, sfătuiau.

7. Substantivul **vis** are funcția sintactică de:
   a) comlement;
   b) nume predicativ;
   c) subiect.

B

„Așadar, dumitale ți se cuvine numai un leu, fiindcă numai o bucată de pâne ai avut de întrecut. Iar tovarășului dumitale i se cuvin patru lei..."

(Ion Creangă, ***Cinci pâni***)

1. Indică funcția sintactică și cazul cuvântului **dumitale** (în text) și scrie enunțuri în care pronumele să apară cu alte două funcții, pe care le vei preciza.
2. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor **așadar** și **numai** și alcătuiește apoi enunțuri în care să apară formele: **așa dar**, **nu mai** și **nu m-ai**.
3. Indică valoarea morfologică a cuvântului **un** și alcătuiește enunțuri în care acesta să aibă alte două valori, pe care le veți preciza.
4. Precizează funcțiile sintactice ale substantivelor.
5. Alcătuiește o frază în care propoziția subordonată să aibă regentul **se cuvine**. Indică felul subordonatei.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 3p. (0,50 × 2 f. sint.; 0,50 × 2 caz; 0,50 × 2 enunț); 2. 5p. (1 × 2 val. morf.; 1 × 3 enunț); 3. 3p. (1 val. morf.; 1 × 2 val. morf.); 4. 1 × 5 = 5p.; 5. 2fr.+1subord. = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Clădirile care acum acoperă țărmul mării, fiind multora prilej de încântare, de mult le-am visat, de pe când nimeni nu se gândea la ele, plăcându-mi chiar să-mi închipui că eu aș fi arhitectul.“

(Geo Bogza, ***Dobrogea! Dobrogea!***)

1. Primele trei substantive sunt în cazurile:
   a) nominativ, acuzativ, genitiv;
   b) genitiv, acuzativ;
   c) nominativ, genitiv.

2. Predicatele ultimelor două propoziții sunt exprimate prin verbe la modurile:
   a) conjunctiv, indicativ;
   b) indicativ, condițional-optativ;
   c) condițional-optativ, conjunctiv.

3. În primele două propoziții apar următoarele tipuri de pronume:
   a) personal, reflexiv, relativ;
   b) negativ, relativ, nehotărât;
   c) nehotărât, personal, relativ.

4. Cuvintele precedate de prepoziții au funcții sintactice de:
   a) complement circumstanțial de timp, atribut, complement indirect;
   b) complement indirect, complement circumstanțial de mod, atribut;
   c) complement direct, complement circumstanțial de timp, complement circumstanțial de mod.

5. Din familia lexicală a cuvântului **încântare** nu face parte cuvântul:
   a) cântare;
   b) cântar;
   c) descânt.

Scanned with OKEN Scanner

6. Propoziția care are predicatul **să-mi închipui** este de tipul:
   a) circumstanțială de mod;
   b) completivă directă;
   c) subiectivă.

7. Complementele indirecte sunt:
   a) multora, ele, le;
   b) -mi, ele, multora;
   c) ele, nimeni, multora.

B

„Dezveliți tot adevărul
Și le spuneți tuturor
Cum muriră frații noștri
Pentru neam și țara lor.“

(Iuliu Roșca Dormidont, ***Imnul eroilor***)

1. Precizează felul propoziției a doua, după cele patru criterii de clasificare cunoscute.
2. Indică un sinonim și un antonim (cuvinte, expresii) pentru cuvântul **dezveliți**.
3. Arată valoarea morfologică a cuvântului **tot** și scrie un enunț în care să apară altă valoare morfologică a acestuia.
4. Precizează funcția sintactică și felul pronumelor din text.
5. Alcătuiește enunțuri în care să apară formele: **spune-ți**, **ne-am**, **l-or**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 4 = 4p.; 2. 1+1 = 2p.; 3. 2+2 = 4p.; 4. 3p. (0,50 × 3 funcție; 0,50 × 3 felul); 5. 2 × 3 = 6p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 9

A

„În București, deși fierberea era mare..., era așa de bine ascunsă, încât vodă Bibescu, răspunzând felicitărilor ce-i aduceau boierii în ziua de Paște, le zicea cu mândrie că toată Europa era turburată și în foc, numai Țara Românească, grație înțelepciunii guvernului său, se bucura de cea mai mare liniște.“

(Ion Ghica)

1. Prima propoziție subordonată este:
   a) atributivă;
   b) consecutivă;
   c) concesivă.

2. Cuvintele **felicitărilor**, **guvernului** sunt în cazurile:
   a) acuzativ, genitiv;
   b) genitiv, dativ;
   c) dativ, acuzativ.

3. Cuvinte care apar în cazul genitiv sunt:
   a) trei;
   b) două;
   c) patru.

4. Cuvântul **felicitărilor** este alcătuit din:
   a) cinci silabe;
   b) patru silabe;
   c) șase silabe.

5. Ultimul adjectiv din text este la gradul:
   a) comparativ de superioritate;
   b) superlativ relativ;
   c) superlativ absolut.

Scanned with OKEN Scanner

6. Următoarele cuvinte apar în același caz:
   a) înțelepciunii, guvernului;
   b) le, său;
   c) felicitărilor, înțelepciunii.

7. Complementele circumstanțiale care apar în text sunt de tipul:
   a) de mod, de timp, de loc;
   b) de timp, de cauză, de loc;
   c) de scop, de mod, de timp.

B

„Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară –
Acolo, mamă, te zăresc
Pe tine-ntr-o căscioară.“

(George Coșbuc, *Mama*)

1. Precizează cazul substantivelor.
2. Indică felul pronumelor.
3. Scrie câte un sinonim pentru fiecare dintre cuvintele: **malul, se-mpletesc, cărări**.
4. Alcătuiește două enunțuri cu alte (două) sensuri ale verbului **a împleti**.
5. Scrie două cuvinte derivate cu sufixul diminutival întâlnit în text și scrie un enunț cu unul dintre cuvintele indicate.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 6 = 6p.; 2. 1 × 4 = 4p.; 3. 1 × 3 = 3p.; 4. 1 × 2 = 2p.; 5. 1 × 2+2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 10

A

„O! Doamne, Doamne sfinte, mai dă-mi zile de trai
Pân' ce-oi strivi toți lupii, toți șerpii de pe plai!
Fă tu să-mi pară numai atunci paloșul greu,
Când inima-nceta-va să bată-n peptul meu!"

(Vasile Alecsandri, ***Dan, căpitan de plai***)

1. Propozițiile subordonate sunt:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) circumstanțială de timp, completivă indirectă;
   b) circumstanțială de mod, subiectivă;
   c) completivă directă, circumstanțială de timp.

3. Atributele adjectivale care apar sunt următoarele:
   a) sfinte, toți, greu;
   b) toți, greu, meu;
   c) sfinte, toți, meu.

4. Subiectele sunt exprimate prin:
   a) substantiv propriu, substantiv comun;
   b) substantiv comun, pronume personal;
   c) pronume personal, substantiv propriu.

5. În privința structurii, cuvântul **inimă** face parte din seria de cuvinte:
   a) inel, intrare;
   b) inapt, intenție;
   c) inoportun, inel.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvântul **fă** este omonim cu:
   a) un pronume;
   b) o interjecție;
   c) un adjectiv.

7. În cuvinte separate pot fi scrise formele:
   a) zile, până;
   b) oi, când;
   c) mai, numai.

B

„Grozav era de tulburată, și numa nu-i venea să lăcrămeze, când spunea aceste.“

(Ion Creangă, ***Amintiri din copilărie***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate.
2. Precizează felul adverbelor.
3. Scrie enunțuri în care cuvintele **grozav** și **aceste** să aibă altă valoare morfologică decât în text.
4. Indică un sinonim și două antonime pentru adjectivul **tulburată**.
5. Alege adjectivul potrivit pentru fiecare dintre substantivele: **doză, minte, inițiativă, ținut, comă**.
Adjective: *profund, alpin, luminat, letal, lăudabil.*

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2 × 2 = 4p.; 2. 1 × 3 = 3p.; 3. 2 × 2 = 4p.; 4. 1 × 3 = 3p.; 5. 1 × 5 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 11

A

„Patria ne-o fi pământul
Unde ne-or trăi nepoții
Și-ntr-o mândră Românie,
De-o vrea Cerul, în vecie,
S-or lupta să ne păzească
Limba, legea românească,
Și vor face tot mai mare
Tot ce românismul are.“

(George Coșbuc, ***Patria română***)

1. Structura **de-o vrea** este aceeași cu:
   a) de-o dai;
   b) de-o zi;
   c) de-o veni;

2. Cuvântul **unde** are aceeași valoare morfologică cu seria de cuvinte:
   a) când, cine;
   b) încotro, cum;
   c) când, dacă.

3. În ultimele patru versuri, cuvintele care rimează au valorile morfologice:
   a) substantiv, adjectiv;
   b) verb, adjectiv;
   c) verb, substantiv.

4. Propozițiile subordonate circumstanțiale sunt de tipul:
   a) finală (de scop), de loc;
   b) de cauză, de mod;
   c) de scop, condițională.

5. Atributele adjectivale din text sunt:
   a) două;
   b) trei;
   c) patru.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele care aparțin aceleiași familii lexicale sunt:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) trei.

7. Verbele care apar în text aparțin conjugărilor:
   a) I, a II-a, a III-a;
   b) a II-a, a III-a, a IV-a;
   c) tuturor celor patru.

B

„Soldați și pași fug laolaltă, lăsând și arme și steaguri în mâinile românilor, care-i gonesc, lovindu-i de zor, până când noaptea ia sub ocrotirea întunericului ei sfărâmăturile ce mai rămăseseră din marea oaste-a lui Sinan.“

(Alexandru Vlahuță, ***Giurgiu. Călugărenii***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate.
2. Precizează conjugarea și modul verbelor.
3. Scrie un enunț în care cuvântul **pași** să aibă alt sens decât în text.
4. Indică pentru fiecare dintre cuvintele: **steag**, **ocrotire**, **oaste**, câte două sinonime.
5. Formulează enunțuri în care cuvântul **școlar** să aibă două valori morfologice (diferite), iar cuvântul **latitudine** să aibă două sensuri (diferite).

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 3 = 3p.; 2. 6p. (0,50 × 6 = conj.; 0,50 × 6 = modul); 3. 2p.; 4. 0,50 × 6 = 3p.; 5. 1,25 × 4 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 12

A

„– Dacă te întâlnești cu cineva, (...), să nu-i spui că ești de patrulă, că o să te întrebe cu cine ai făcut și de ce ești singur.“

(Marin Preda, ***Soldatul cel mititel***)

1. Prima propoziție este:
   a) subordonată, regentă, dezvoltată;
   b) subordonată, enunțiativă, dezvoltată;
   c) principală, dezvoltată, afirmativă.

2. Numărul propozițiilor subordonate este:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) șase.

3. Pronumele personale au următoarele funcții sintactice:
   a) complement indirect, complement direct;
   b) complement circumstanțial de loc, complement direct;
   c) comlement direct, atribut.

4. Pronumele **cineva** are funcția sintactică de :
   a) complement circumstanțial de cauză;
   b) complement indirect;
   c) complement circumstanțial de scop.

5. Verbele care apar în text aparțin conjugărilor:
   a) I, a II-a, a III-a;
   b) a II-a, a III-a, a IV-a;
   c) a III-a, a IV-a, I.

6. Ultima propoziție din text este alcătuită din:
   a) una;
   b) două;
   c) trei părți de propoziție.

Scanned with OKEN Scanner

7. Pronumele relative au funcțiile sintactice de:
   a) complement direct, complement indirect;
   b) complement circumstanțial de cauză, complement direct;
   c) complement circumstanțial de cauză, complement indirect.

B

„Mai știu și eu la ce gândeam?
Aveți și voi un frate...
Mi s-a părut c-aud la geam
Cu degetul cum bate."

(George Coșbuc, ***Mama***)

1. Transcrie propozițiile subordonate și precizează felul lor.
2. Indică funcția sintactică și tipul fiecărui pronume.
3. Indică verbele care aparțin conjugării a II-a.
4. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **frate** (cinci derivate) și scrie enunțuri în care să apară un substantiv (diminutiv), un adjectiv, un verb și un adverb din familia alcătuită.
5. Scrie propoziții în care să apară următoarele forme: **însuți, înșiși, însevă, înseși**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1,50 × 3 = 4,50p.; 2. 4,50p. (0,50 × 4 = f. s.; 0,50 × 5 = felul; 3. 0,75 × 2 = 1,50p.; 4. 4,50p. (0,50 × 5 = 2,50; 0,50 × 4 = 2); 5. 1 × 4 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 13

A

„Când începe să bată vântul, vine dinspre Dunăre un miros tare de apă, oamenii presimt ploaia și mulțimea se împrăștie făcând un straniu zgomot de cuvinte vii.“

(Nichita Stănescu, ***Călătorie într-un port***)

1. Propozițiile subordonate din text sunt:
   a) circumstanțială de timp, completivă indirectă;
   b) completivă directă, circumstanțială de timp;
   c) subiectivă, circumstanțială de timp.

2. Cuvintele care apar în cazul nominativ sunt:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) trei.

3. Sinonimul cuvântului **straniu** este:
   a) stăruitor;
   b) fascinant;
   c) ciudat.

4. Cuvântul **presimt** are aceeași structură cu:
   a) presură;
   b) prestigiu;
   c) prevăd.

5. Cuvântul **apă** aparține aceleiași familii ca și:
   a) apărare;
   b) apăraie;
   c) apăsare.

Scanned with OKEN Scanner

6. Numărul cel mai mare de silabe ale unui cuvânt ce apare în text este de:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci.

7. Cuvintele din text care conțin diftongi sunt:
   a) oamenii, împrăștie;
   b) ploaia, zgomot;
   c) mulțimea, straniu.

B

„... și strânse zmeul pe Greuceanu o dată, dară acesta, băgând de seamă ce are de gând zmeul, se umflă și se încordă în vine și nu păți nimic.“

(***Greuceanu***)

1. Precizează felul și cazul pronumelor.
2. Motivează (explică) folosirea perfectului simplu în „descrierea“ luptei.
3. Precizează valoarea morfologică a lui **o dată** și scrie un enunț în care să-i schimbi valoarea morfologică, păstrând forma (o dată).
4. Scrie câte un sinonim (neologic) pentru două locuțiuni verbale.
5. Indică două forme de plural ale substantivului **zmeu** și alcătuiește enunțuri care să evidențieze sensurile diferite ale acestora.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 5p. (0,50 × 5 felul; 0,50 × 5 cazul); 2. 2p.; 3. 2+2 = 4p.; 4. 2 × 2 = 4p.; 5. 2+2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 14

A

„Ah! atuncea ți se pare
Că pe cap îți cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deșerte
Care roade n-ați adus,
E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus."

(Mihai Eminescu, ***Criticilor mei***)

1. Propozițiile subordonate din prima strofă sunt:
   a) completivă indirectă, circumstanțială de loc;
   b) subiectivă, atributivă;
   c) completivă directă, atributivă.

2. Pronumele care apar în text sunt în cazurile:
   a) dativ, nominativ, genitiv, acuzativ;
   b) nominativ, vocativ, genitiv, dativ;
   c) acuzativ, nominativ, vocativ, dativ.

3. Funcțiile sintactice ale pronumelor din prima strofă sunt:
   a) subiect, complement indirect;
   b) complement direct, subiect;
   c) complement direct, atribut.

4. Adverbele din strofa a doua au funcții sintactice de:
   a) nume predicativ, complement circumstanțial de timp;
   b) complement circumstanțial de mod, complement direct;
   c) complement circumstanțial de mod, atribut.

5. Cuvântul **exprimă** face parte din aceeași familie lexicală ca și:
   a) exprimabil;
   b) expresie;
   c) export.

Scanned with OKEN Scanner

6. Verbele care apar la moduri nepersonale sunt la:
   a) infinitiv, supin;
   b) supin, gerunziu;
   c) participiu, infinitiv.

7. Verbele din text sunt la timpurile:
   a) prezent, imperfect, viitor;
   b) prezent, imperfect, perfect compus;
   c) viitor, prezent, perfect compus.

B

„Și, scăpând și d-această pacoste, încălecară și plecară la drum, repede ca vântul; când, ce să vezi d-ta? Unde se luase după dânșii scorpia de mumă a zmeoaicelor...“

(***Greuceanu***)

1. Indică felul (principală / subordonată) propozițiilor care au ca element de relație **când** și **unde**.
2. Alcătuiește fraze în care **când** să introducă o subordonată subiectivă și una atributivă, iar **unde** să introducă o predicativă și o completivă indirectă.
3. Precizează felul articolelor care însoțesc substantivele din text.
4. Indică cinci sinonime pentru cuvântul **pacoste**.
5. Formulează enunțuri în care cuvântul **repede** să aibă valori morfologice diferite de cea din text. (două exemple)

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1+1 = 2p.; 2. 1 × 4 = 4p.; 3. 1 × 4 = 4p.; 4. 1 × 5 = 5p.; 5. 2 × 2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 15

A

„Nu caut vorbe pe ales,
Nici știu cum aș începe
Deși vorbești pe înțeles,
Eu nu te pot pricepe.

Dar dacă vrei cu crezământ
Să te-ndrăgesc pe tine,
Tu te coboară pe pământ,
Fii muritor ca mine."

(Mihai Eminescu, ***Luceafărul***)

1. Numărul propozițiilor subordonate care apar în text este:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) trei.

2. Propozițiile subordonate circumstanțiale sunt următoarele:
   a) concesivă, consecutivă;
   b) condițională, modală;
   c) concesivă, condițională.

3. Locuțiunile adverbiale din prima strofă au funcții sintactice de:
   a) atribut, complement circumstanțial de timp;
   b) complement circumstanțial de mod, atribut;
   c) complement circumstanțial de loc, complement circumstanțial de mod.

4. Cuvântul **cum** intră în aceeași serie de valori morfologice cu:
   a) unde, care, când;
   b) încotro, unde, când;
   c) când, cine, cât.

5. Cuvintele precedate de prepoziția **pe**, din strofa a doua, au funcții sintactice de:
   a) complement indirect, complement circumstanțial de loc;
   b) complement direct, complement indirect;
   c) complement circumstanțial de loc, complement direct.

Scanned with OKEN Scanner

6. Predicatele din strofa a doua se exprimă prin verbe la modurile:
   a) indicativ, conjunctiv, condițional-optativ;
   b) imperativ, condițional-optativ, indicativ;
   c) conjunctiv, imperativ, indicativ.

7. Cuvântul **dar** poate fi alăturat seriei:
   a) iar, să, ci;
   b) însă, ba, iar;
   c) și, însă, ci.

B

„ Traian îi cere predarea, a lui și a întregii armate dace, fără condițiuni. Regele dac știa ce înseamnă aceasta, refuză și se pregătește de lupta supremă.“

(Constantin C. Giurescu, ***Istoria românilor***)

1. Indică felul fiecărui predicat.
2. Precizează funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor în cazul genitiv.
3. Identifică două cuvinte derivate cu același prefix și scrie două enunțuri în care să apară alte două cuvinte derivate cu prefixul identificat anterior.
4. Alcătuiește enunțuri în care să apară patru valori morfologice ale cuvântului **ce**, diferite de cea din text.
5. Scrie câte un sinonim pentru cuvintele **predare** (sensul contextual) și **supremă**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 5 = 5p.; 2. 4p. (0,50 × 4 funcția sintactică; 0,50 × 4 partea de vorbire); 3. 2p. (0,50 × 2 cuvintele; 0,50 × 2 enunțurile); 4. 1 × 4 = 4p.; 5. 2 × 2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

16

„Cerul alb părea că se lasă din ce în ce mai jos peste stejarii încărcați cu chiciură... După ce coborâră un piept atât de râpos încât caii umblară mai mult șezând pe picioarele de dinapoi și cu cele dinainte înțepenite, boierul Iancu vorbi din nou...”

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Numărul propozițiilor din text este:
   a) cinci;
   b) șase;
   c) patru.

2. Prima propoziție subordonată este:
   a) completivă directă;
   b) predicativă;
   c) circumstanțială de mod.

3. Ultima subordonată este:
   a) atributivă;
   b) circumstanțială consecutivă;
   c) circumstanțială de timp.

4. Cuvintele care apar în cazul nominativ sunt:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) șase.

5. Funcțiile sintactice ale cuvintelor în cazul nominativ sunt:
   a) subiect, atribut adjectival, nume predicativ;
   b) atribut substantival, atribut adjectival, subiect;
   c) nume predicativ, atribut substantival, atribut adjectival.

Scanned with OKEN Scanner

6. Atributele din text sunt:
   a) substantival, verbal, adjectival;
   b) adverbial, adjectival, pronominal;
   c) adjectival, substantival, adverbial.

7. Cuvântul **râpos** are aceeași structură cu:
   a) generos;
   b) scos;
   c) ațos.

B

„Fratele Greuceanului zise să mai poposească puțin la umbra acestui păr, ca să mai răsufle și caii, să culeagă câteva pere."

(***Greuceanu***)

1. Precizează funcția sintactică și partea de vorbire prin care sunt exprimate cuvintele în cazul genitiv.
2. Indică felul complementelor.
3. Alcătuiește propoziții în care cuvintele precedate de prepoziția **la** să îndeplinească patru funcții sintactice diferite de cea din text.
4. Formulează un enunț în care cuvântul **păr** să aibă înțeles diferit de cel din text.
5. Scrie propoziții în care să apară o pereche de paronime.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 6p. (1 × 3 funcția sintactică; 1 × 3 partea de vorbire); 2. 1 × 5 = 5p.; 3. 1 × 4 = 4p.; 4. 2p.; 5. 2p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 17

A

„Atunci focuri trosniră din meterezele clopotniței, un fruntaș căzu peste cap de pe șea și rămânându-i piciorul în scară, fu târât de calul speriat și lăsă o urmă de sânge pe zăpadă."

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Propozițiile care au subiect subînțeles sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) trei.

2. Verbul care apare la modul gerunziu are funcția sintactică de:
   a) complement circumstanțial de mod;
   b) complement circumstanțial de timp;
   c) complement circumstanțial de cauză.

3. Substantivele precedate de prepoziția **de** au următoarele funcții sintactice:
   a) complement indirect, atribut;
   b) atribut, complement circumstanțial de mod;
   c) complement de agent, atribut.

4. Cuvântul **speriat** face parte din aceeași familie lexicală ca și:
   a) sperios, spaimă;
   b) înspăimântat, sperietură;
   c) sperios, sperietură.

5. Cuvântul **foc** poate fi alăturat familiei lexicale:
   a) înfocat, înflăcărat;
   b) înfocare, flacără;
   c) focos, foculeț.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cel mai mare număr de silabe dintr-un cuvânt este:
   a) cinci;
   b) șase;
   c) patru.

7. Cuvintele din text care conțin hiat sunt:
   a) unul;
   b) două;
   c) nici unul.

B

„Luna răsărise dintre munți și se oglindea într-un lac mare și limpede, ca seninul cerului."

(Mihai Eminescu, ***Făt-Frumos din Lacrimă***)

1. Scrie propoziții în care substantivele **luna** și **lac** să aibă sens diferit de cel din text.
2. Indică pentru adjectivele **mare** și **limpede** câte un sinonim și un antonim.
3. Alcătuiește două propoziții în care cuvintele **senin** și **cer** să aibă alte valori morfologice decât în text.
4. Adaugă substantivelor: **spirit**, **tanc**, **învățământ**, **zăcământ**, **inteligență** – adjective potrivite, din seria: *petrolifer*, *practic*, *nativ*, *petrolier*, *primar*.
5. Scrie câte trei sinonime pentru cuvintele **forțat** și **fortuit**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 2 = 2p.; 2. 4p. (1 × 2 sinonim; 1 × 2 antonim); 3. 1+1 = 2p.; 4. 1 × 5 =5p.; 5. 1 × 3 + 1 × 3 = 6p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

t 18

„Până acum numai prin auzire știam că dumneata strigai către toți cum că eu aș fi ieșit la hoție ca să prad lumea, și nu credeam."

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Ultima propoziție din text este:
   a) principală, negativă, dezvoltată;
   b) subordonată, negativă, simplă;
   c) principală, negativă, simplă.

2. Numărul propozițiilor subordonate care apar în text este:
   a) cinci;
   b) patru;
   c) trei.

3. Propoziția introdusă prin **ca să** este:
   a) completivă directă;
   b) circumstanțială de cauză;
   c) circumstanțială de scop.

4. Pronumele care apar în text au funcții sintactice de:
   a) subiect, complement direct;
   b) complement indirect, subiect;
   c) complement direct, complement indirect.

5. Pronumele din text sunt de tipurile:
   a) personal, nehotărât, de politețe;
   b) reflexiv, demonstrativ, personal;
   c) nehotărât, reflexiv, de politețe.

6. Ultima propoziție subordonată a frazei este:
   a) enunțiativă, dezvoltată, afirmativă;
   b) enunțiativă, simplă, afirmativă;
   c) enunțiativă, simplă, negativă.

Scanned with OKEN Scanner

7. Cuvintele alcătuite din două silabe, care conțin diftongi sunt:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci.

B

„Cerul încărunți de nouri, vântul începu a geme rece și a scutura casa cea mică în toate încheieturile căpriorilor ei. Șerpi roșii rupeau trăsnind poala neagră a norilor, apele păreau că latră, numai tunetul cânta adânc, ca un proroc al pierzării.“

(Mihai Eminescu, ***Făt-Frumos din Lacrimă***)

1. Indică felul propoziției subordonate și alcătuiește fraze în care același element de relație să introducă alte patru tipuri de propoziții subordonate.
2. Precizează sensul (propriu / figurat) al cuvântului **încărunți** în text și formulează un enunț cu celălalt sens.
3. Precizează felul propoziției subordonate obținute prin transformarea modului nepersonal al unui verb, în mod personal (predicativ).
4. Formulează enunțuri în care cuvintele **roșii** și **adânc** să aibă fiecare alte două valori morfologice decât în text.
5. Alcătuiește o propoziție în care cuvântul **căpriori** să aibă sens diferit de cel din text.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 8p. (2 felul propoziției subordonate; 1,50 × 4 alte tipuri de subordonate; 2. 1 sensul + enunțul = 2p.; 3. 3p.; 4. 1 × 2 + 1´2 = 4p.; 5. 2p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 19

A

„– Norodul se teme, căci și-a dat seama, deși aceasta se face pe ascuns, că boierii își pregătesc butcile de drum.

Deodată uriașul Frunte-Lată izbucni într-un râs, de-ai fi crezut că sună trâmbița la atac.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Numărul propozițiilor subordonate care apar în text este:
   a) cinci;
   b) șase;
   c) patru.

2. Numărul propozițiilor subordonate circumstanțiale din text este:
   a) patru;
   b) trei;
   c) cinci.

3. În afara propozițiilor circumstanțiale, celelalte subordonate ale frazei sunt:
   a) predicativă, completivă indirectă;
   b) completivă directă, atributivă;
   c) completivă directă, completivă indirectă.

4. Valorile morfologice ale cuvintelor care apar în cazul nominativ sunt:
   a) substantiv, pronume relativ, adjectiv;
   b) pronume demonstrativ, adjectiv, substantiv;
   c) substantiv, adjectiv, pronume nehotărât.

5. Pronumele care apar în text sunt de tipul:
   a) reflexiv, demonstrativ;
   b) personal, reflexiv;
   c) demonstrativ, nehotărât.

Scanned with OKEN Scanner

6. Numărul propozițiilor simple din frază este:
   a) trei;
   b) patru;
   c) două.

7. Categoriei arhaismelor îi aparțin cuvintele:
   a) izbucni, norodul;
   b) butcile, pe ascuns;
   c) norodul, butcile.

B

„– Flăcăi, cu voi am câștigat izbânda și am alungat pe vrăjmași. Dacă nu nimeream la casa mamei noastre, multă vreme turcii ne secătuiau țara.“

(***Povestea Vrancei***)

1. Precizează felul propoziției subordonate și alcătuiește fraze în care același element de relație să introducă alte patru tipuri de subordonate.
2. Scrie câte un sinonim și un antonim pentru cuvintele **izbândă** și **vrăjmași**.
3. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **turc** (cinci derivate) și scrie enunțuri cu un adjectiv și cu un adverb din familia alcătuită.
4. a) Transcrie două cuvinte care conțin diftongi.
   b) Desparte în silabe cuvântul care conține triftong.
5. a) Introdu cuvântul **tangențial** într-un enunț și precizează sensul lui contextual.
   b) Indică pentru cuvintele **vremelnic** și **greșeală** câte un sinonim.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 5.p (1 felul propoziției; 1 × 4 frazele); 2. 0,50 × 2 sinonime + 0,50 × 2 antonime = 2p.; 3. 3p. (0,40 × 5 = familia lexicală; 0,50 × 2 enunțurile); 4. a) 1 × 2 + b) 1 = 3p.; 5. a) 2 + b) 2+2 = 6p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 20

A

„Când Dumitru trecu mai târziu pe lângă curtea grecului Zarifopol i se păru că aude șoptind după poartă și că cineva deschide portița și se uită după dânsul.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Verbul care apare la mod nepersonal are funcția sintactică de:
   a) complement circumstanțial de mod;
   b) complement indirect;
   c) complement direct.

2. Numărul propozițiilor care compun fraza este:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) șase.

3. Numărul propozițiilor subordonate din frază este:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) trei.

4. Pronumele care apar în text sunt de tipul:
   a) personal, demonstrativ, reflexiv;
   b) reflexiv, nehotărât, personal;
   c) nehotărât, personal, demonstrativ.

5. Propozițiile simple care apar sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) nici una.

6. Substantivele proprii din text au funcții sintactice de:
   a) subiect, atribut;
   b) atribut, complement;
   c) subiect, complement.

Scanned with OKEN Scanner

7. Propozițiile subordonate ale frazei sunt de tipul:
   a) subiectivă, circumstanțială de loc;
   b) circumstanțială de timp, subiectivă;
   c) completivă directă, circumstanțială de timp.

B

„Am văzut iarăși întinsele zăvoaie de sălcii cenușii în care intram cu grozava frică de bursuci. Frica ținea până ce dădeam de desișurile cu mure, când ne puneam la ospăț și la taifas.“

(Mihail Sadoveanu, ***Domnu Trandafir***)

1. Indică felul primei propoziții subordonate și precizează funcția sintactică, partea de vorbire și cazul elementului joncțional (de relație).
2. Formulează o propoziție în care să apară forma **cenușiii**.
3. Indică un sinonim pentru verbul **ținea** și unul pentru verbul **dădeam** (sensurile contextuale) și formulează enunțuri în care fiecare dintre cele două verbe să aibă alte două sensuri.
4. Explică forma articulată a adjectivului **întinsele**.
5. Introdu în enunțuri formele: **álbii**, **albíi**, **álbi**, **albí** și precizează valoarea morfologică a fiecărei forme.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 + 1 + 1 + 1; 2. 2p.; 3. 8p. (2 × 2sinonimele; 1 × 2 + 1 × 2 enunțurile); 4. 2p.; 5. 0,75 × 4 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 21

A

„Jalea și silnicia, care prin aceste întâmplări s-au năpustit asupra țării, au rănit pe pașnicii și nevinovații ei locuitori așa de greu și de adânc, încât, de va ține mai mult timp starea aceasta neputincioasă, nici peste o jumătate de veac nu se vor putea întrema frumoasele provincii de lângă hotare."

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Numărul propozițiilor din text este:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci.

2. Propozițiile subordonate circumstanțiale sunt de tipul:
   a) de mod, concesivă;
   b) consecutivă, de cauză;
   c) condițională, consecutivă.

3. Verbele la diateza reflexivă din text aparțin conjugărilor:
   a) I, a IV–a;
   b) a III–a, a II–a;
   c) a II–a, I.

4. Cuvintele precedate de prepoziții sunt în cazurile:
   a) acuzativ, dativ;
   b) genitiv, dativ;
   c) acuzativ, genitiv.

5. Cuvintele care sunt în cazul nominativ au funcții sintactice de:
   a) subiect, nume predicativ;
   b) atribut adjectival, subiect;
   c) nume predicativ, atribut.

Scanned with OKEN Scanner

6. Subiectele propozițiilor sunt exprimate prin:
   a) substantiv, pronume relativ;
   b) pronume demonstrativ, substantiv;
   c) pronume relativ, pronume personal.

7. Părțile multiple de propoziție sunt:
   a) subiect, atribut adjectival, complement circumstanțial de cauză;
   b) atribut adjectival, complement circumstanțial de mod, subiect;
   c) complement direct, subiect, complement circumstanțial de mod.

B

„Apoi Greuceanu desprinse de la căruță un cal și-l dete fratelui său, ca să ducă împăratului Roșu vestea cea bună a sosirii lui Greuceanu cu izbânda săvârșită."

(***Greuceanu***)

1. a) Transcrie propoziția subordonată și precizează-i felul.
   b) Contrage propoziția subordonată în partea de propoziție corespunzătoare și menționează două consecințe ale acestei transformări.
2. a) Precizează funcția sintactică a ultimului cuvânt din text.
   b) Dezvoltă acea parte de propoziție în propoziția subordonată corespunzătoare și menționează două consecințe ale acestei transformări.
3. Indică funcția sintactică și cazul substantivelor proprii.
4. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **veste** (patru derivate) și scrie o propoziție cu un verb la mod nepersonal, din familia formată.
5. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate:
   S-apropie vremea **s**-apară ghioceii.
   Ai vrea să mai **ai** libertatea pe care **ai** avut-o în copilărie?

Barem

A - 3 × 7; total 21p.

B - 1. a) 1p.; b) 1 + (0,50 + 0,50) = 3p.; 2. a) 1p.; b) 1 + (0,50 +0,50) = 3p.; 3. 3p. (0,50 × 3 funcția sintactică; 0,50 × 3 cazul); 4. 1 × 4 derivatele + 1 propoziție = 5p.; 5. 1 × 5 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Dar îndată ce căpitanul Iordache îi văzu gata de luptă, când zări lungimea frontului panduresc și mișcările line ale oștirii Domnului Tudor, trimise acestuia un parlamentar, care îi zise...“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Locuțiunea din text este de următorul tip:
   a) adverbială;
   b) conjuncțională;
   c) prepozițională.

2. Prima propoziție subordonată a textului este:
   a) circumstanțială de mod;
   b) circumstanțială de timp;
   c) circumstanțială de cauză.

3. Pronumele care apar sunt de tipurile:
   a) personal, demonstrativ, nehotărât;
   b) relativ, personal, reflexiv;
   c) demonstrativ, relativ, personal.

4. Funcțiile sintactice ale pronumelor sunt următoarele:
   a) subiect, complement direct, complement indirect;
   b) complement direct, atribut, subiect;
   c) complement indirect, circumstanțial de mod, subiect.

5. Substantivele proprii au următoarele funcții sintactice:
   a) complement:
   b) subiect;
   c) atribut.

6. Substantivul derivat cu sufixul **-ar** este în cazul:
   a) nominativ;
   b) acuztiv;
   c) dativ.

Scanned with OKEN Scanner

7. Cuvântul **lungime** are aceeași structură cu:
   a) țărănime;
   b) boierime;
   c) înălțime.

B

„Când a ajuns bărbat în toată firea, Prometeu își urma în minte gândul ce-l frământase încă din vremea când era copil."

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Scrie două sinonime pentru sintagma **în toată firea**.
2. Indică predicatele nominale și formulează propoziții în care verbele copulative din text să apară ca predicative.
3. Alcătuiește un enunț în care cuvântul **minte** să aibă altă valoare morfologică decât în text.
4. Indică patru sinonime ale cuvântului **a frământa** (sensul contextual).
5. Contrage în părți de propoziție corespunzătoare prima și ultima propoziție din text.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 2 = 2p.; 2. 8p. (2 × 2 = predicatele; 2 × 2 = propozițiile); 3. 1p.; 4. 1 × 4 = 4p.; 5. 2 × 2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 23

A

„Însă cu cât simțurile lui Dumitru erau amorțite până acum, cu atât se deșteptară deodată cu vioiciune; el simți că i se ascunde ceva, sări din pat, deschise ușa, și Dobrina fu silită să intre la dânsul, ca să-l liniștească.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Numărul propozițiilor principale este:
   a) patru;
   b) șase;
   c) cinci.

2. Ultimele două propoziții subordonate sunt de tipul:
   a) completivă directă, completivă indirectă;
   b) circumstanțială de scop, completivă indirectă;
   c) circumstanțială de cauză, completivă directă.

3. Funcțiile sintactice ale substantivelor proprii sunt:
   a) subiect, atribut;
   b) complement indirect, subiect;
   c) complement direct, atribut.

4. Pronumele care apar în text sunt de tipurile:
   a) relativ, nehotărât, personal;
   b) nehotărât, reflexiv, personal;
   c) de politețe, nehotărât, personal.

5. Cuvântul **lui** este:
   a) pronume personal în genitiv;
   b) articol hotărât în genitiv;
   c) articol hotărât în dativ.

Scanned with OKEN Scanner

6. Pronumęle nehotărât are funcția sintactică de:
   a) atribut;
   b) complement direct;
   c) subiect.

7. Predicatul ultimei propoziții principale este:
   a) fu (verbal);
   b) fu silită (nominal);
   c) fu silită (verbal).

B

„Îi era drag și poate-n sine dorea să-l aibă de bărbat, deși făcuse jurământul de-a nu se mărita nicicând."

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Transcrie fiecare propoziție și precizează-i felul.
2. Indică valoarea morfologică a cuvântului **poate**, în text, precum și în exemplele:
   a) Ea nu **poate** pleca acum.
   b) **Poate** că vom merge împreună.
3. Contrage în parte de propoziție ultima propoziție subordonată.
4. Analizează sintactic și morfologic ultimul cuvânt din text și scrie un enunț în care să apară forma **nici când**.
5. a) Scrie câte un sinonim pentru cuvintele **jurământ**, **a se mărita**, **nicicând**.
   b) Scrie cuvântul care denumește o persoană care și-a călcat jurământul făcut.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 4 = 4p.; 2. 1 + (2 × 2) = 5p.; 3. 2p.; 4. 4p. (1 funcția sintactică + 1 valoarea morfologică); 5. 4p. (a) 1 × 3; b) 1); total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

24

„Pe lângă zidurile ei creșteau zambile albastre în rânduri atât de dese, încât păreau că se revarsă în casă pe deasupra pragului; creșteau în voia domnului și nimeni nu le călca.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Numărul propozițiilor principale din text este:
   a) două;
   b) trei;
   c) patru.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipurile:
   a) circumstanțială de mod, completivă directă;
   b) circumstanțială consecutivă, completivă directă;
   c) predicativă, circumstanțială consecutivă.

3. Numărul propozițiilor cu subiect subînțeles este:
   a) trei;
   b) patru;
   c) două.

4. Funcțiile sintactice ale pronumelor sunt:
   a) atribut, complement indirect, subiect;
   b) subiect, complement direct, atribut;
   c) complement circumstanțial de loc, subiect, complement direct.

5. Locuțiunile care apar în frază sunt de tipurile:
   a) adverbială, prepozițională;
   b) prepozițională, adjectivală;
   c) adverbială, conjuncțională.

Scanned with OKEN Scanner

6. Substantivele apar în cazurile:
   a) nominativ, acuzativ, dativ;
   b) genitiv, nominativ, dativ;
   c) genitiv, nominativ, acuztiv.

7. Cuvântul **(se) revarsă** are aceeași structură cu:
   a) (se) revoltă;
   b) (se) repede;
   c) (se) revede.

B

„Eu vreau să-i văd meșteșugari, și pentru asta au nevoie de focul tău, ce se găsește, zăvorât bine, în Olimp...“

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate.
2. Analizează pronumele precizând funcția sintactică, felul și cazul fiecăruia.
3. a) Indică modul de formare a cuvântului **meșteșugar**.
   b) Alcătuiește enunțuri în care să apară un verb la mod personal și un adjectiv din familia lexicală a cuvântului propus la punctul a).
4. Precizează valoarea morfologică a cuvântului **bine** și scrie un enunț cu o altă valoare morfologică a acestuia.
5. Alcătuiește două enunțuri în care să apară omonimul **pavilion**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 2 = 2p.; 2. 8p. (1 × 4 funcția sintactică; 0,50 × 4 felul; 0,50 × 4 cazul; 3. 4p. (a) 2p.; b) 1 × 2); 4. 1 + 2 = 3p.; 5. 1 × 2 = 2p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 25

A

„După ce boierii se așezară pe divanele din arhondaric, Domnul Tudor, care stătea în picioare lîngă-o masă acoperită cu teancuri de hârtii, înștiință, scurt și repede, că îi chemase ca să se înțeleagă cu ei asupra a trei puncte. “

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) atributivă, completivă indirectă, completivă directă, circumstanțială de mod;
   b) completivă directă, circumstanțială de timp, atributivă, circumstanțială de scop;
   c) circumstanțială de cauză, atributivă, completivă indirectă, completivă directă.

2. Complementele necircumstanțiale sunt exprimate prin:
   a) substantiv, pronume;
   b) pronume, verb la mod nepersonal;
   c) substantiv, numeral.

3. Atributele din text sunt de tipul:
   a) adjectival, verbal;
   b) substantival, adverbial;
   c) substantival, adjectival.

4. Numărul de silabe ale cuvântului **arhondaric** este de:
   a) patru;
   b) două;
   c) trei.

5. Valoarea cuvântului **a** este de:
   a) prepoziție (+ acuzativ)
   b) prepoziție (+ genitiv)
   c) articol (genitival-posesiv)

Scanned with OKEN Scanner

6. Verbul **înștiință** are aceeași structură cu:
   a) înaintă;
   b) începu;
   c) încuviință.

7. Cuvintele alcătuite din trei silabe, care conțin diftongi sunt:
   a) boierii, înțeleagă;
   b) picioare, boierii;
   c) înștiință, teancuri.

B

„Nu vrei să dai focul, tirane? Nu vrei să-l dai de bunăvoie? Bine. Atunci ți-l vom răpi. Focul va trebui să fie, pe viitor, al tuturor.“

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Precizează numărul propozițiilor din text.
2. Indică felul propozițiilor subordonate introduse prin conjuncția **să** și alcătuiește fraze în care aceeași conjuncție să introducă:
   a) o propoziție subordonată condițională
   b) una concesivă.
3. Scrie două echivalente (cuvinte, expresii) pentru sensul contextual al cuvântului **atunci**.
4. Indică modul de formare a cuvântului **bunăvoie** și scrie (alte) trei cuvinte formate prin același procedeu.
5. Analizează ultimul cuvânt din text, precizându-i funcția sintactică, valoarea morfologică și cazul.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 0,50 × 8 = 4p.; 2. 1 × 3 + 1 × 2 = 5p.; 3. 1 × 2 = 2p.; 4. 2 + 3 = 5p.; 5. 1 × 3 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 26

A

„Aceștia se stăpâneau, ca să nu se citească pe fețele lor cât de îngrijorați erau, dar se gândeau mereu că Vladimirescu voise să le taie capetele...“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Propozițiile principale din frază sunt:
   a) două;
   b) trei;
   c) patru.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) completivă directă, circumstanțială de mod, subiectivă, circumstanțială de loc;
   b) atributivă, circumstanțială de cauză, completivă directă, completivă indirectă;
   c) completivă indirectă, subiectivă, circumstanțială de scop, completivă directă.

3. Valoarea morfologică a cuvintelor care apar în cazul nominativ este:
   a) substantiv, adjectiv, numeral;
   b) adjectiv, numeral, pronume;
   c) pronume, substantiv, adjectiv.

4. Atributele care apar în text sunt de tipul:
   a) pronominale;
   b) adjectivale;
   c) substantivale.

5. Cuvintele care conțin hiat sunt:
   a) (se) stăpâneau, voise;
   b) voise, (se) gândeau;
   c) (să) taie, voise.

Scanned with OKEN Scanner

6. Sinonimele cuvântului **îngrijorat** sunt:
   a) alarmat, speriat;
   b) neliniștit, speriat;
   c) supărat, ahtiat.

7. Cuvântul care are în text numărul cel mai mare de silabe are valoarea morfologică de:
   a) verb;
   b) adjectiv;
   c) substantiv.

B

„Ființa pe care o vedeți a fost făcută din porunca stăpânului nostru olimpian. Și tot el v-a cerut și vouă s-o înzestrați, cât mai ales, cu straie și cu alte daruri."

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Analizează predicatele arătând felul lor, conjugarea, persoana și numărul verbelor prin care se exprimă acestea.
2. Indică funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor în cazul genitiv.
3. Precizează valoarea morfologică a structurii **(cât) mai ales**, în context și în exemplul: Mai ales *seara plouă.*
4. Scrie câte două sinonime (cuvinte, expresii) pentru **mai ales**:
   a) sensul contextual;
   b) sensul din exemplul dat la punctul 3.
5. Alătură substantivelor: **preț, deces, intervenție, lovitură, copil,** adjectivele: *eficace, prematur, derizoriu, precoce, oportun.*

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 5p. (0,50 × 4 felul; 0,25 × 4 conjugarea; 0,25 × 4 persoana; 0,25 × 4 numărul); 2. 3p. (0,50 × 3 funcția; 0,50 × partea de vorbire); 3. 1 + 1 = 2p.; 4. 4p. (a) 1 × 2; b) 1 × 2); 5. 1 × 5 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 27

A

„Leventis văzu că nu trebuia să lungească vorba. Din pricini necunoscute lui, simțea că-l amenință o primejdie, căci ochii Sofianei jucau neliniștiți.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Numărul predicatelor din frază este:
   a) patru;
   b) cinci;
   c) șase.

2. Primele două propoziții subordonate sunt:
   a) subiectivă, completivă indirectă;
   b) completivă directă, subiectivă;
   c) predicativă, completivă directă.

3. Funcțiile sintactice ale substantivelor proprii sunt următoarele:
   a) subiect, complement;
   b) atribut, complement;
   c) atribut, subiect.

4. Cuvântul **necunoscut** are valoarea sintactică de:
   a) atribut verbal;
   b) complement circumstanțial de mod;
   c) atribut adjectival.

5. Cuvântul **lui** este:
   a) pronume în cazul dativ;
   b) pronume în cazul genitiv;
   c) articol hotărât.

6. Conjuncții subordonatoare sunt:
   a) că, să, și;
   b) deci, căci, să;
   c) să, că, deși.

Scanned with OKEN Scanner

7. Sinonimele cuvântului **pricini** sunt:
   a) motive, cazuri;
   b) motive, pretexte;
   c) cauze, motive.

B

„– Când Zeus, care ne urăște, trimite daruri pe pământ, oricât sunt de ispitoare, feriți-vă de vicleșug!“

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Indică felul propozițiilor subordonate și valoarea morfologică a elementelor de relație care le introduc.
2. Formulează un enunț în care să apară forma **ori cât**.
3. Indică un antonim al cuvântului **a urî** și trei sinonime pentru cuvântul **ispititor**.
4. Precizează funcția sintactică a cuvântului **(pe) pământ** și formulează enunțuri în care cuvintele precedate de aceeași prepoziție să îndeplinească următoarele funcții sintactice: complement direct, complement indirect, complement circumstanțial de mod, de timp și atribut. (cinci funcții sintactice)
5. Scrie câte trei cuvinte care să facă parte din aceleași familii lexicale cu cuvintele **ispititor** și **muritor**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 4,50p. (1 × 3 felul; 0,50 × 3 valoarea morfologică); 2. 1,50p.; 3. 4p. (1 × 1 antonim; 1 × 3 sinonime); 4. 0,50 + (0,50 × 5) = 3p.; 5. 1 × 3 + 1 × 3 = 6p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 28

A

„După ce dădu aceste porunci categorice, Alexandru Ipsilanti plecă să se îmbrace, căci peste un ceas trebuia să meargă la biserica Izvorul Tămăduirii, în al cărei chioșc turcesc agaua Pantas îl poftise la sindrofie.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Propozițiile simple sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) trei.

2. Elementul de relație (joncțional) al ultimei subordonate are funcția sintactică de:
   a) complement circumstanțial de loc;
   b) atribut;
   c) complement indirect.

3. Propozițiile subordonate circumstanțiale din text sunt:
   a) de timp, de mod, de scop;
   b) de scop, de cauză, de timp;
   c) de mod, de timp, de cauză.

4. Substantivele proprii au funcțiile sintactice de:
   a) atribut, subiect;
   b) subiect, complement circumstanțial de loc;
   c) atribut, complement circumstanțial de mod.

5. Pronumele au funcții sintactice de:
   a) complement circumstanțial de loc, complement direct;
   b) complement direct, atribut;
   c) complement indirect, atribut.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cel mai mare număr de silabe îl au cuvintele:
   a) categorice, Alexandru;
   b) Ipsilanti, sindrofie;
   c) categorice, Tămăduirii;

7. Sinonimelele cuvântului **sindrofie** sunt:
   a) banchet, dineu;
   b) petrecere, reuniune;
   c) onomastică, vecernie.

B

„Aduc, s-a repezit fierarul, deși se pare că în taină îl prețuia pe Prometeu, care crease primul om."

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Precizează felul propozițiilor subordonate.
2. Indică, la fiecare verb, conjugarea și timpul.
3. Scrie forma ultimului verb din text la timpul prezent, persoanele a III-a singular și I plural, la modul conjunctiv.
4. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **taină** (patru derivate) și formulează enunțuri cu un adjectiv și un adverb, din familia alcătuită.
5. Introdu în enunțuri cuvintele: **tren / trenă, banc / bancă, rol / rolă.**

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 3 = 3p.; 2. 5p. (0,50 × 5 conjugare; 0,50 × 5 timpul); 3. 2 + 2 = 4p.; 4. 4p. (0,50 × 4 derivatele; 1 × 2 enunțurile); 5. 0,50 × 6 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 29

A

„Inima lui Alexandru Ipsilanti îngheță la gândul că era silit să tăinuiască pierderea prieteniei rusești și totodată mândria lui grecească era rănită de semeția țăranului valah.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. Propozițiile principale sunt:
   a) două;
   b) trei;
   c) una.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) atributivă, completivă directă;
   b) completivă indirectă, circumstanțială de timp;
   c) atributivă, completivă indirectă.

3. Adjectivele propriu-zise sunt:
   a) rusești, grecească, valah;
   b) rănită, rusești, silit;
   c) rănită, valah, rusești.

4. Predicatele se exprimă în text prin verbe la diatezele:
   a) activă, reflexivă;
   b) pasivă, activă;
   c) reflexivă, pasivă.

5. Verbul **să tăinuiască** face parte din aceeași familie lexicală cu:
   a) tainic, taină, tain;
   b) tăinuire, tain, tăinuitor;
   c) taină, tăinuire, tainic.

6. Cuvântul **semeție**, ca mod de formare, se alătură cuvintelor:
   a) magazie, brutărie;
   b) prăvălie, penurie;
   c) măreție, superbie.

Scanned with OKEN Scanner

7. Cuvintele care conțin hiat sunt următoarele:
   a) (să) tăinuiască, piederea, grecească, semeția;
   b) priteniei, valah, rănită, tăinuiască;
   c) mândria, semeția, tăinuiască, prieteniei.

B

„Aici Forța și Violența, slugile cele mai iubite ale stăpânului ceresc l-au cetluit în lanțuri grele."

(Alexandru Mitru, ***Legendele Olimpului***)

1. Precizează felul propoziției după cele patru criterii de clasificare învățate (înțeles, scopul comunicării, alcătuire sau structură, forma predicatului).
2. a) Indică adjectivul care nu poate avea grade de comparație.
   b) Alcătuiește enunțuri în care să apară alte două adjective care nu au grade de comparație.
3. a) Scrie forma adjectivului (*lanțuri*) **grele** la toate gradele de comparație.
   b) Indică cel puțin trei forme pentru superlativul absolut.
4. Alcătuiește o propoziție în care cuvântul **iubită** să aibă altă valoare morfologică decât în text.
5. Scrie patru derivate de la cuvântul **lanț**, alcătuiește o propoziție cu unul dintre aceste cuvinte derivate și precizează-i funcția sintactică.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 4 = 4p.; 2. 3,50p. (a 1,50; b 1 × 2); 3. 4,50p. (a 0,50 × 6; b 0,50 × 3); 4. 2p.; 5. 1 × 4 +1 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 30

A

„Dar deși Ipsilanti nu dormea, Lassanis nu se întoarse repede, precum făgăduise lui Dimitrie Șuțu, și tânărul ofițer... simți iarăși neliniștea care-l strângea de gât.“

(Bucura Dumbravă, ***Pandurul***)

1. **Neliniștea**, ca structură și valoare morfologică, se alătură cuvintelor:
   a) nerânduială, neserios;
   b) negativ, needucat;
   c) neînțelegere, nepotrivire.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) atributivă, circumstanțială de mod, circumstanțială concesivă;
   b) circumstanțială de mod, atributivă, circumstanțială consecutivă;
   c) completivă directă, completivă indirectă, circumstanțială concesivă.

3. Funcțiile sintactice ale substantivelor proprii sunt:
   a) complement indirect, atribut;
   b) subiect, complement indirect;
   c) complement direct, subiect.

4. Pronumele din text apar în cazurile:
   a) genitiv, acuzativ;
   b) acuzativ, genitiv;
   c) nominativ, acuzativ.

5. Verbele textului apar la timpurile:
   a) mai mult ca perfect, perfect simplu, imperfect;
   b) imperfect, prezent, perfect simplu;
   c) mai mult ca perfect, perfect simplu, prezent.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvântul **tânărul** are valoare morfologică de:
   a) adverb;
   b) adjectiv;
   c) substantiv.

7. Conjuncții coordonatoare sunt:
   a) dar, deși;
   b) să, ci;
   c) însă, deci.

B

„Ah! cui i-ar fi trecut prin gând
Ș-ar fi crezut vreodată
Că mulți lipsi-vor în curând
Din mândra noastră ceată!“

(Vasile Alecsandri, ***Peneș Curcanul***)

1. Precizează felul fiecărei propoziții.
2. Analizează pronumele arătând funcția sintactică, felul și cazul fiecăruia.
3. Formulează o propoziție în care cuvântul **cui** să aibă altă valoare morfologică decât în text.
4. Indică modul, timpul și diateza verbelor din text, precum și din exemplul: *Dacă ar fi crezut măcar de cineva, situația s-ar simplifica.*
5. Alcătuiește un enunț în care să apară forma **vreo dată**.

Barem

A - 3 × 7 total 21p.
B - 1. 1 × 3 = 3p.; 2. 3p. (0,50 funcția sintactică; 0,25 felul × 3; 0,25 cazul); 3. 1p.; 4. 10p. (0,50 modul; 0,50 modul ; 0,75 timpul × 3 + 0,75 timpul × 2; 0,75 diateza; 0,75 diateza); 5. 2p.; total 19 p.

Scanned with OKEN Scanner

test 31

A

„O singură dată, dintr-o simplă întrebare a cuiva..., le povestise și el ceva care pe unii îi nedumerise, iar altora le strecurase în inimă îndoiala dacă și la el în sat caporalul era tot atât de luat în seamă și respectat cum era în armată.“

(Marin Preda, ***Albastra zare a morții***)

1. Numărul predicatelor din text este:
   a) patru;
   b) șase;
   c) cinci.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) completivă directă, atributivă;
   b) circumstanțială de mod, atributivă;
   c) atributivă, completivă indirectă.

3. Ultima propoziție conține un complement circumstanțial:
   a) de mod;
   b) de loc;
   c) de timp.

4. **O... dată** este, ca parte de vorbire:
   a) locuțiune adverbială;
   b) substantiv;
   c) numeral.

5. Pronumele nehotărâte care apar sunt în cazurile:
   a) acuzativ, dativ, genitiv;
   b) dativ, nominativ, acuzativ;
   c) nominativ, genitiv, acuzativ.

Scanned with OKEN Scanner

6. Valorile morfologice ale cuvântului **și** sunt următoarele:
   a) adverb, pronume reflexiv;
   b) conjuncție coordonatoare, adverb;
   c) pronume reflexiv, conjuncție coordonatoare.

7. Cuvintele **singură** și **sigură** sunt:
   a) sinonime;
   b) omonime;
   c) paronime.

B

„Așa e tata: când nu vrea să spună ceva, îi vine să râdă."

(Ionel Teodoreanu, ***În casa bunicilor***)

1. Precizează felul predicatelor și al propozițiilor.
2. Indică funcția sintactică a fiecărui cuvânt.
3. Precizează felul propozițiilor subordonate din exemplele:
   a) Vine ca să facă cercetări.
   b) Vine fiindcă o interesează discuția.
   c) Vine dacă este invitată.
   d) Vine, deși se teme de aglomerație.
   e) Vine atâta lume, încât unii vor sta în picioare.
4. a) Indică valoarea morfologică a cuvântului **ceva** și formulează un enunț cu forma **ce va**.
   b) Precizează valoarea morfologică a celor două componente (**ce, va**) din enunțul formulat.
5. Introdu în enunțuri cuvintele: **cal / cală, bon / bonă, bar / bară**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 5p. (0,50 × 5 felul predicatelor; 0,50 × 5 felul propozițiilor); 2. 0,50 × 9 = 4,50 p.; 3. 0,50 × 5 = 2, 50p.; 4. 4p. (a) 0,50 valoarea morfologică + 2 enunțul; b) 0,75 × 2 valoarea morfologică); 5. 0,50 × 6 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 32

A

„În costumul lui de militar nu se deosebea prea mult de ceilalți tunari, dar când își scotea din portofel tot felul de fotografii în care era văzut ca un tânăr domn lângă o fată de o mare frumusețe... și le arăta camarazilor lui artileriști, fiecare vedea deosebirea și chiar dacă nu le-ar fi dat țigări tot l-ar fi privit cu considerație.“

(Marin Preda, ***Albastra zare a morții***)

1. Substantivele precedate de prepoziția **de** au funcția sintactică de:
   a) complement indirect, atribut;
   b) atribut, complement circumstanțial de cauză;
   c) complement circumstanțial de mod, atribut.

2. Numărul propozițiilor negative este de:
   a) trei;
   b) două;
   c) una.

3. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) circumstanțială concesivă, circumstanțială de mod, atributivă;
   b) atributivă, circumstanțială consecutivă, circumstanțială de timp;
   c) atributivă, circumstanțială de timp, circumstanțială concesivă.

4. Cuvântul **tot** are valoare:
   a) adverbială;
   b) pronominală;
   c) adjectivală.

5. Substantivele din text sunt în cazurile:
   a) nominativ, acuzativ;
   b) dativ, acuzativ;
   c) acuzativ, genitiv.

Scanned with OKEN Scanner

6. Pronumele care apar în text sunt de următoarele tipuri:
   a) personal, relativ, nehotărât, demonstrativ;
   b) reflexiv, nehotărât, relativ, personal;
   c) relativ, demonstrativ, personal, reflexiv.

7. Atributele din text sunt de tipurile:
   a) pronominal, adjectival, verbal;
   b) adverbial, pronominal, substantival;
   c) pronominal, substantival, adjectival.

B

„Madam Popescu se repede să taie drumul maiorului, care, în furia atacului, nu mai vede nimic înaintea lui."

(Ion Luca Caragiale, ***Vizită...***)

1. Analizează pronumele, arătând funcția sintactică, felul și cazul fiecăruia.
2. Indică pentru cuvintele: **madam**, **să taie**, **drumul**, **nu vede**, câte un sinonim.
3. a) Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **drum**. (patru derivate)
   b) Scrie o propoziție în care să apară un substantiv din familia alcătuită, în cazul acuzativ.
4. Alcătuiește propoziții în care să apară patru adjective pronominale în cazuri diferite.
5. Introdu în enunțuri paronimele: **(a) cumpăra**, **(a) compara**, **(a) compărea**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 4p. (0,50 funcția sintactică; 0,50 felul × 3; 0,50 cazul); 2. 1 × 4 = 4p.; 3. 3,50p. (a) 0,50 × 4; b) 1,50); 4. 1 × 4 = 4p.; 5. 1 × 3 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 33

A

„Acum ar fi fost liniștit și împăcat cu sine, cum sunt acești băieți care... pot muri cu fruntea pe iarbă așa cum ar dormi și în sufletul cărora dorul după o fată nu e o arsură.“

(Marin Preda, ***Albastra zare a morții***)

1. Numărul propozițiilor care alcătuiesc fraza este:
   a) șapte;
   b) cinci;
   c) șase.

2. Predicatele nominale din text sunt:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci.

3. Propozițiile subordonate care apar sunt de tipul:
   a) atributivă, circumstanțială de loc;
   b) circumstanțială de timp, atributivă;
   c) atributivă, circumstanțială de mod.

4. Părțile multiple de propoziție au valoare de:
   a) complement circumstanțial de mod;
   b) complement indirect;
   c) nume predicativ.

5. Numele predicativ se exprimă prin:
   a) adjectiv, substantiv;
   b) adverb, adjectiv, substantiv;
   c) adjectiv, adverb.

Scanned with OKEN Scanner

6. Pronumele care apar în text sunt de următoarele tipuri:
   a) reflexiv, personal;
   b) relativ, demonstrativ;
   c) reflexiv, relativ.

7. Funcțiile sintactice ale pronumelor sunt:
   a) complement direct, subiect;
   b) atribut, complement indirect, subiect;
   c) complement direct, complement indirect, complement circumstanțial de loc.

B

„Dar... când am terminat cartea lui Nicu, am descoperit deodată că lucrurile nu erau atât de simple pe cât le bănuisem eu."

(Mircea Eliade, ***Cele dintâi lecturi***)

1. Precizează funcția sintactică și valoarea mofologică a cuvintelor în cazul nominativ.
2. a) Precizează felul ultimei propoziții din text.
   b) Indică patru antonime pentru cuvântul **simplu**.
3. Conjugă ultimul verb din text la perfectul simplu.
4. Contrage în partea de propoziție corespunzătoare prima propoziție subordonată și menționează două consecințe ale acestei transformări.
5. Indică două forme de plural pentru fiecare dintre cuvintele **raport** și **termen**, apoi introdu în enunțuri cele patru forme.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 3p. (0,50 funcție sintactică × 3; 0,50 valoarea morfologică); 2. 5p. (a) 1p.; b) 1 × 4); 3. 0,50 × 6 = 3p.; 4. 1 + (0,50 × 4) = 2p.; 5. 6p. (0,50 × 4 formele; 1 × 4 enunțurile); total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

t 34

"Într-un timp, Anton îi spuse glumind când ea se apropie secerând de el, să nu se mai apropie, că el din cauza spicelor nu prea vede unde pune secera și s-ar putea să-i taie un deget..."

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Propozițiile subordonate negative din frază sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) nici una.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) circumstanțială de cauză, completivă directă, atributivă, subiectivă;
   b) completivă indirectă, subiectivă, atributivă, circumstanțială de cauză;
   c) circumstanțială de timp, subiectivă, completivă directă, circumstanțială de cauză.

3. Complementele circumstanțiale care apar în text sunt:
   a) de mod, de loc, de cauză, de timp;
   b) de scop, de cauză, de mod, de loc;
   c) de timp, de loc, de cauză, de scop.

4. Verbele apar la timpurile:
   a) perfect compus, prezent;
   b) imperfect, perfect simplu;
   c) prezent, perfect simplu.

5. Verbe de conjugarea a II-a sunt:
   a) spuse, nu vede;
   b) s-ar putea, să taie;
   c) nu vede, s-ar putea.

Scanned with OKEN Scanner

6. Modurile personale ale verbelor sunt:
   a) indicativ, conjunctiv, imperativ;
   b) indicativ, condițional-optativ, conjunctiv;
   c) imperativ, conjunctiv, condițional-optativ.

7. Substantivul **spicelor** este:
   a) complement indirect;
   b) atribut;
   c) complement circumstanțial de cauză.

B

„Tot așa stau frații lui din țara zăpezilor veșnice, pe insulele de gheață plutitoare, când se înalță să privească la alți urși albi, care se depărtează pe alte insule plutitoare.“

(Cezar Petrescu, ***Fram, ursul polar***)

1. Analizează, la alegere, un pronume și un adjectiv pronominal, menționând funcțiile sintactice și cazul.
2. Indică două sinonime și două antonime pentru cuvântul **veșnic**.
3. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **gheață** (patru derivate) și scrie un enunț cu verb la mod personal, din familia alcătuită.
4. Scrie cinci sinonime pentru cuvântul **a înălța** și alcătuiește propoziții cu trei dintre ele.
5. a) Contrage o propoziție subordonată, la alegere, în partea de propoziție corespunzătoare.
   b) Introdu în enunțuri paronimele **maior** și **major**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 3p. (0,50 funcția sintactică; 0,50 partea de vorbire × 2; 0,50 cazul); 2. 0,75 × 2 sinonime + 0,75 × 2 antonime = 3p.; 3. 1 × 4 + 2 = 6p.; 4. 0,40 × 5sinonime + 1 × 3 enunțuri = 5p.; 5. 2p. (a)1p.; b) 0,50 × 2); total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Se vedea că așteaptă ca în cele din urmă să fie lăsat în pace și credea că nimeni și nimic nu-l poate opri să se ducă acolo.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Propozițiile simple care apar în text sunt:
   a) două;
   b) trei;
   c) una.

2. Propozițiile subordonate din text sunt de tipul:
   a) circumstanțială de timp, completivă directă, subiectivă;
   b) circumstanțială de scop, subiectivă, completivă indirectă;
   c) completivă directă, subiectivă, completivă indirectă.

3. Modurile verbelor sunt:
   a) indicativ, conjunctiv, participiu;
   b) conjunctiv, infinitiv, indicativ;
   c) supin, infinitiv, conjunctiv.

4. Locuțiunea **în cele din urmă** are funcția sintactică de:
   a) complement circumstanțial de timp;
   b) complement circumstanțial de mod;
   c) complement circumstanțial de loc.

5. Pronumele din text sunt de tipul:
   a) personal, nehotărât, reflexiv;
   b) negativ, reflexiv, nehotărât;
   c) personal, reflexiv, negativ.

6. Dintre pronumele negative din text poate deveni adjectiv pronominal:
   a) primul pronume;
   b) al doilea pronume;
   c) nici unul dintre pronume.

Scanned with OKEN Scanner

7. Prima propoziție subordonată este:
   a) completivă directă;
   b) subiectivă;
   c) completivă indirectă.

B

„Nu sunt în stare să mai facă nimic din tot ce stârnea minunarea lumii.“

(Cezar Petrescu, ***Fram, ursul polar***)

1. Alcătuiește două propoziții în care cuvântul **lume** să aibă sensuri diferite.
2. Scrie câte două sinonime pentru cuvintele (*a fi*) **în stare** și **minunare**.
3. a) Precizează funcția sintactică și cazul substantivelor.
   b) Scrie o propoziție în care unul dintre pronume să apară ca adjectiv pronominal.
4. Alcătuiește enunțuri în care cuvântul **stare** să aibă alte două înțelesuri.
5. Introdu în două enunțuri cuvântul **fotografii** (care, accentuat diferit, are înțelesuri diferite).

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2 × 2 = 4p.; 2. 1 × 4 = 4p.; 3. a) 0,75 funcția sintactică × 2 + 2 propoziția = 5p.; b) 0,75 cazul; 4. 1 × 2 = 2p.; 5. 2 × 2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Când izbucni războiul și fu concentrat și apoi, trimis pe front, nu arătă nici o frică, deși știa că se duce nu pe o simplă miriște, ci pe un câmp de bătaie unde un om își poate pierde viața de câteva ori pe zi.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul predicatelor este:
   a) șapte;
   b) șase;
   c) opt.

2. Propozițiile subordonate din text sunt de tipul:
   a) completivă directă, circumstanțială concesivă, atributivă, circumstanțială de mod;
   b) circumstanțială de timp, atributivă, completivă indirectă, circumstanțială concesivă;
   c) circumstanțială concesivă, completivă directă, atributivă, circumstanțială de timp.

3. Propoziții negative sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) trei.

4. Atributele sunt de următoarele tipuri:
   a) adjectival, verbal, substantival;
   b) adjectival, pronominal, adverbial;
   c) pronominal, adjectival, substantival.

5. În privința structurii, cuvântul **război** se alătură grupului:
   a) răzbunare, răzgândire;
   b) răzătoare, răzleț;
   c) răzeș, răzbate.

Scanned with OKEN Scanner

6. Raportul de coordonare este de tipul:
   a) copulativ, conclusiv;
   b) adversativ, copulativ;
   c) disjunctiv, copulativ.

7. Ultima propoziție subordonată este:
   a) atributivă;
   b) circumstanțială de loc;
   c) circumstanțială de cauză.

B

„Tocmai cumpărasem de la prăvălie,
Fără să presimt vreun bucluc
Și fără ca Domnul Pis-Pis să mai știe,
Cel mai grozav ceas cu cuc.“

(Ana Blandiana, ***Examenul de logică***)

1. a) Transcrie propoziția principală.
   b) Contrage prima propoziție subordonată în partea de propoziție corespunzătoare și precizează-i funcția sintactică.
2. a) Indică elementul de relație subordonator pentru a doua propoziție subordonată.
   b) Precizează timpul la care este primul verb din text.
   c) Scrie formele acestui verb la modurile nepersonale și alcătuiește un enunț cu una dintre aceste forme, la alegere.
   d) Precizează funcția sintactică a formei verbale introdusă în enunț.
3. Indică modul de formare a cuvântului **presimt**.
4. Scrie două sinonime pentru cuvântul **bucluc**.
5. Scrie forma corectă: **corijent / corigent, escroc / excroc, pioneză / piuneză**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 6p. (a) 2p.; b) 2 + 2 = 4p.; 2. 6p. (a) 2p.; b) 0,50p.; c) 0,50 × 4 + 1; d) 0,50); 3. 2p.; 4. 1 × 2 = 2p.; 5. 1 × 3 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 37

A

„S-au retras în direcția Cernăuți, unde se afla regimentul, au mers toată ziua și noaptea și pe la jumătatea drumului s-au întâlnit cu regimentul, care părăsise Cernăuțiul atacat dinspre nord de alte unități ale rușilor și căuta drumul spre Iași.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul propozițiilor cu predicat verbal este:
   a) cinci;
   b) șase;
   c) șapte.

2. Prima propoziție subordonată este:
   a) completivă indirectă;
   b) circumstanțială de loc;
   c) atributivă.

3. Substantivele sunt în cazurile:
   a) nominativ, acuzativ, genitiv;
   b) acuzativ, dativ, genitiv;
   c) nominativ, acuzativ, dativ.

4. Funcțiile sintactice ale substantivelor proprii sunt:
   a) complement indirect, atribut;
   b) atribut, complement direct;
   c) subiect, atribut.

5. Verbul la mod nepersonal este la:
   a) infinitiv;
   b) gerunziu;
   c) participiu.

Scanned with OKEN Scanner

6. Substantivul precedat de prepoziția **de** este:
   a) complement indirect;
   b) complement circumstanțial de cauză;
   c) complement de agent.

7. În privința structurii, cuvântul **regiment** se poate alătura grupului:
   a) regret, regăsire;
   b) regină, reglare;
   c) rezervă, reprimire.

B

„Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri
Și niciodată n-or să vie iară,
Căci nu mă-ncântă azi cum mă mișcară
Povești și doine, ghicitori, eresuri,

Ce fruntea-mi de copil o-nseninară...“

(Mihai Eminescu, ***Trecut-au anii...***)

1. a) Precizează timpul verbelor.
   b) Indică valoarea morfologică a elementelor de relație în frază.
2. Precizează funcția sintactică a adverbelor și felul lor.
3. Indică felul pronumelor, cazul și funcția sintactică.
4. Explică folosirea semnelor de ortografie și de punctuație.
5. a) Indică derivatele formate cu același prefix.
   b) Indică două sinonime pentru verbul **a mișca** (sensul contextual).
   c) Desparte în silabe cuvântul compus.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 3,50p. (a) 0,50 × 5 = 2,50; b) 0,25 × 4 = 1; 2. 0,50 × 4 funcția sintactică + 0,50 × 5 felul = 4,50p.; 3. 7,50p. (0,50 × 5 felul; 0,50 × 5 cazul; 0,50 × 5 funcția sintactică); 4. 0,20 × 10 = 2p.; 5. 1,50p. (a) 0,20 × 2 = 0,50; b) 0,25 × 2 = 0,50; c) 0,50); total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 38

A

„Era o zi rece de toamnă, dar frumoasă, cu cerul limpede și liniștit, și cu toate că Anton nu venea pentru întâia oară în București, viața marelui oraș, cu forfota lui pe străzi și cu oamenii aceia mereu grăbiți să ajungă undeva, îl înfrigură de curiozitate și încordare.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul predicatelor verbale este:
   a) doi;
   b) trei;
   c) patru.

2. Prima propoziție subordonată este:
   a) completivă indirectă;
   b) concesivă;
   c) consecutivă.

3. Complementele circumstanțiale de loc sunt exprimate prin:
   a) substantiv propriu, adverb;
   b) adverb, substantiv comun;
   c) substantiv comun, substantiv propriu.

4. Adjectivele din text sunt în cazurile:
   a) genitiv, acuzativ, dativ;
   b) nominativ, acuzativ, dativ;
   c) nominativ, acuzativ, genitiv.

5. Verbele din text sunt la timpurile:
   a) imperfect, perfect simplu, mai mult ca perfect;
   b) imperfect, perfect simplu, prezent;
   c) prezent, imperfect, perfect compus.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvântul **înfrigură** are aceeași structură cu:
   a) începură;
   b) îngână;
   c) îngândură.

7. Pronumele care apar sunt:
   a) personale;
   b) personale, demonstrative;
   c) demonstrative, relative.

B

„Ia spune-mi, măi frățioare,
ursul ce lucru-ți șopti
Când se puse la urechea-ți?
(Și-ncepu a hohoti.)“

(Anton Pann, ***Povestea vorbii***)

1. Precizează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt.
2. a) Indică modul și timpul verbelor.
   b) Analizează pronumele precizând funcția sintactică, felul și cazul lor.
   c) Explică modul de formare a verbului **a hohoti**.
3. Precizează funcția sintactică a verbului la modul infinitiv din exemplele:
   a) *„...Și-ncepu a hohoti.“*
   b) *Deodată începu a ninge liniștit.*
4. Rescrie din text cuvintele care nu îndeplinesc funcție sintactică.
5. Introdu în enunțuri următoarele forme ale adjectivului demonstrativ de identitate: **aceiași, acelorași, aceleiași, aceeași.**

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 0,20 × 20 = 4p.; 2. 7p. (a) 0,25 × 5 modul; 0,25 × timpul; b) 0,50 × 3 funcția sintactică; 0,50 × 3 felul; 0,50 × 3 cazul; c) 2p.); 3. 0,40 × 2 = 0,80p.; 4. 0,2 × 6 = 1,20p.; 5. 1 × 4 =4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 39

A

„Când un om se văita prea mult că o duce rău, când aceste văicăreli deveneau și ele un rău în plus, atunci cineva din familie, sau cineva apropiat se îndârjea împotriva lui...“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Structura **din familie** este:
   a) complement circumstanțial de loc;
   b) atribut;
   c) complement indirect.

2. Propozițiile subordonate sunt:
   a) circumstanțială de timp, completivă indirectă:
   b) circumstanțială de cauză, circumstanțială de timp;
   c) completivă indirectă, circumstanțială de cauză.

3. Cuvântul **rău** apare cu valoare morfologică de:
   a) adjectiv, substantiv;
   b) adjectiv, adverb;
   c) substantiv, adverb.

4. Valorile morfologice ale cuvintelor care apar în cazul nominativ sunt:
   a) adjectiv demonstrativ, substantiv, pronume personal;
   b) pronume demonstrativ, substantiv, adjectiv nehotărât;
   c) substantiv, adjectiv demonstrativ, pronume nehotărât, adjectiv.

5. Cuvântul **și** are valoare:
   a) conjuncțională;
   b) adverbială;
   c) pronominală.

Scanned with OKEN Scanner

6. Verbul **se îndârjea** este sinonim cu:
   a) se încăpățâna;
   b) se lamenta;
   c) se înverșuna.

7. Adverbele din text au funcții sintactice de:
   a) complement circumstanțial de timp, complement circumstanțial de mod;
   b) complement circumstanțial de mod, complement circumstanțial de loc;
   c) complement circumstanțial de loc, complement circumstanțial de timp.

B

„Dar banul descoperi din vreme cursa ce i se gătește și, cu toată dragostea ce avea pentru dânsul poporul, (...), fugi spre Constantinopol."

(Nicolae Bălcescu, ***Românii supt Mihai-Voievod Viteazul***)

1. Indică felul predicatelor și al propozițiilor.
2. Precizează funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor în cazul nominativ.
3. Alcătuiește enunțuri în care cuvintele **cursă**, **ban**, **se gătește** să aibă sensuri diferite de cele din text.
4. a) Indică două sinonime pentru cuvântul **dragoste** și alcătuiește un enunț cu unul dintre acestea.
   b) Analizează, la alegere, sintactic și morfologic o parte secundară de propoziție.
5. Alătură adjectivul potrivit fiecăruia dintre substantivele: **auz**, **viziune**, **durere**, **ședere**, **zonă**.

Adjective: *temporal*, *acut*, *original*, *ascuțit*, *temporar*.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.

B - 1. 4p. (0,50 × 4 predicatele; 0,50 × 4 propozițiile); 2. 3p. (0,50 × 3 funcția sintactică; 0,50 × 3 valoarea morfologică); 3. 1 × 3 = 3p.; 4. 4p. (a) 0,50 × 2 + 1 = 2; (b) 0,50 funcția sintactică; 0,50 analiza morfologică; 5. 1 × 5 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 40

A

„În aceeași zi, la masă, în timp ce rupea pâinea, zâmbind senin și blând, el îi spuse spuse Voichiții că a primit iar ordin de concentrare și că trebuie să plece.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Propozițiile simple sunt:
   a) două;
   b) trei;
   c) una.

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) circumstanțială de loc, circumstanțială de timp, completivă directă;
   b) subiectivă, circumstanțială de timp, completivă directă;
   c) completivă indirectă, circumstanțială de timp, completivă directă;

3. Verbele care apar sunt la modurile:
   a) conjunctiv, participiu, indicativ;
   b) participiu, gerunziu, indicativ;
   c) indicativ, conjunctiv, gerunziu.

4. Timpurile verbelor din text sunt:
   a) prezent, mai mult ca perfect, imperfect, perfect compus;
   b) imperfect, perfect compus, prezent, perfect simplu;
   c) prezent, perfect simplu, imperfect, viitor.

5. Cuvântul **iar** este:
   a) conjuncție;
   b) prepoziție;
   c) adverb.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele din text care conțin hiat sunt:
   a) rupea, trebuie;
   b) aceeași, pâinea;
   c) trebuie, aceeași.

7. Formele **aceeași** și **aceiași** se deosebesc prin:
   a) gen;
   b) gen și număr:
   c) număr.

B

„Temându-se ca poporul să nu se ridice înfuriat și să scape pe prinsul său, Alexandru-Vodă hotărî a-i grăbi moartea.“

(Nicolae Bălcescu, ***Românii supt Mihai-Voievod Viteazul***)

1. Precizează funcția sintactică și modul verbelor.
2. a) Indică felul propozițiilor subordonate.
   b) Alcătuiește familiile lexicale ale cuvintelor: **a (se) teme** și **a hotărî** (câte patru derivate).
3. Indică sinonime pentru cuvintele **a se ridica, înfuriat, prins** (câte trei sinonime pentru fiecare cuvânt, sensuri contextuale).
4. Alcătuiește două enunțuri în care să apară antonimele cuvintelor **înfuriat** și **a grăbi**.
5. Introdu în enunțuri următoarele cuvinte: **rob / robă, cot / cotă, cros / crosă**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 6p. (0,50 × 6 funcția sintactică; 0,50 × 6 modul); 2. 5p. (a) 0,50 × 2; b) 0,50 × 4 + 0,50 × 4); 3. 0,50 × 9 = 4,50p.; 4. 0,25 × 2 = 0,50p; 5. 0,50 × 6 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 41

A

„Își aminti de București, de mulțimile care strigau pe străzi, și se mira că somnul l-a cuprins atât de repede, dar deodată deschise ochii și ascultă cu atenția încordată.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Părțile multiple de propoziție sunt:
   a) complemente circumstanțiale de loc;
   b) complemente indirecte;
   c) complemente directe;

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) atributivă, circumstanțială de cauză;
   b) completivă directă, atributivă;
   c) atributivă, completivă indirectă;

3. Pronumele din text apar în cazurile:
   a) nominativ, acuzativ, dativ;
   b) acuzativ, gentiv, nominativ;
   c) dativ, nominativ, genitiv;

4. Substantivele articulate cu articol hotărât sunt:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci;

5. Substantivul propriu are funcție sintactică de:
   a) complement circumstanțial de loc;
   b) complement direct;
   c) complement indirect;

Scanned with OKEN Scanner

6. Subiectele sunt exprimate prin:
   a) pronume;
   b) substantiv;
   c) substantiv, pronume;

7. Propozițiile care au subiect neexprimat (subînțeles) sunt:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci;

B

„El simțise de mai-nainte că frații săi îi poartă sâmbetele și, când se mai lăsă frânghia ca să-l ridice și pe el, dânsul legă o piatră și puse căciula deasupra ei, ca să-i cerce."

(***Prâslea cel voinic și merele de aur***)

1. a) Precizează felul primei și al ultimei propoziții subordonate.
   b) Contrage în partea de propoziție echivalentă ultima propoziție subordonată.
2. Indică funcția sintactică și valoarea morfologică a cuvintelor în cazul nominativ.
3. a) Explică sensul expresiei **a-i purta sâmbetele** (*cuiva*).
   b) Precizează valoarea morfologică a cuvântului **și** (care apare de două ori în text) și alcătuiește un enunț în care acesta să aibă o altă valoare morfologică.
4. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **piatră** (cinci derivate) și scrie enunțuri în care să apară un adjectiv și un verb la participiu, cu funcții sintactice diferite.
5. Desparte în silabe trei cuvinte (din text) care conțin diftongi.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 3p. (a) 1 × 2; b) 1) 2. 5p. (0,50 × 5 funcția sintactică; 0,50 × 5 valoarea morfologică); 3. 4p. (a) 2; b) 0,50 × 2 + 1); 4. 4p. (0,30 × 5 familia lexicală; 0,75 × 2 enunțurile; 0,50 × 2 funcțiile sinactice); 5. 1 × 3 = 3p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 42

A

„El spuse ofițerului că s-ar putea ca nemții să nu iasă cu tancurile și ar fi bine să fie mai aproape, ca să se poată trage la nevoie asupra cuiburilor de mitralieră.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul propozițiilor din text este:
   a) șapte;
   b) cinci;
   c) șase;

2. Propozițiile subordonate sunt de tipul:
   a) subiectivă, completivă directă, completivă indirectă;
   b) subiectivă, circumstanțială de scop, completivă directă;
   c) circumstanțială de cauză, completivă indirectă, completivă directă;

3. Substantivele precedate de prepoziții au funcțiile sintactice de:
   a) complement direct, atribut, complement indirect;
   b) complement circumstanțial de timp, atribut, complement indirect;
   c) complement circumstanțial de mod, complement indirect, atribut;

4. Subiectele sunt exprimate prin:
   a) substantiv propriu, pronume, verb;
   b) substantiv comun, substantiv propriu, pronume;
   c) substantiv comun, verb, pronume;

5. Modurile verbelor sunt:
   a) indicativ, participiu, condițional-optativ, conjunctiv;
   b) conjunctiv, indicativ, condițional-optativ, infinitiv;
   c) conditițional-optativ, conjunctiv, participiu, infinitiv;

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele care au un număr egal de silabe sunt:
   a) spuse, aproape;
   b) ofițerului, cuiburilor;
   c) tancurile, cuiburilor;

7. Cuvintele care apar în același caz sunt:
   a) ofițerului, cuiburilor;
   b) tancurile, mitralieră;
   c) nemții, mitralieră;

B

„Toată împărăția s-a bucurat că le-a adus Dumnezeu sănătos pe fiul cel mai mic al împăratului și se mândrea, fălindu-se de vitejiile ce făcuse el.“

(***Prâslea cel voinic și merele de aur***)

1. Indică funcția sintactică, modul, timpul și diateza verbelor.
2. Indică două sinonime pentru (*fiul*) **cel mai mic** și două (dintre care un neologism) pentru cuvântul **sănătos**.
3. a) Transcrie două cuvinte care conțin hiaturi și desparte-le în silabe.
   b) Transcrie două cuvinte care conțin diftongi și subliniază-i.
4. Indică prin rescriere forma corectă: **segvență / secvență, segment / secment, delicvent / delincvent.**
5. Introdu în enunțuri cuvintele: **tranziție / tranzacție, echitate / echitație, (a) corespunde / (a) coresponda.**

Barem

A - 3 × 7; total 21p.

B - 1. 4p. (0,20 × 5 funcția sintactică; 0,20 × 5 modul; 0,20 × 5 timpul; 0,20 × 5 diateza); 2. 0,50 × 2 + 0,50 × 2 = 2p.; 3. 4p. (a) 0,50 × 2 cuvintele + 0,50 × 2 despărțirea; b) 0,50 × 2 cuvintele + 0,50 × 2 subliniere); 4. 1 × 3 = 3p.; 5. 1 × 6 = 6p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 43

A

„În acest timp se auziră împușcături în stânga, dinspre sat. Situația începea să se limpezească: inamicul își pregătise poziții bune de apărare lângă această pădure și în stânga acestui sat și avea de gând să nu mai dea înapoi.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul propozițiilor este:
   a) cinci;
   b) șase;
   c) șapte.

2. Numărul propozițiilor cu predicatele exprimate prin locuțiuni verbale este:
   a) două;
   b) trei;
   c) una.

3) Propozițiile simple sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) trei.

4. Cuvântul **împușcături** este în același caz cu:
   a) poziții, pădure;
   b) inamicul, apărarea;
   c) situația, inamicul.

5. Locuțiunile care apar în text sunt:
   a) verbele, adverbiale, conjuncționale;
   b) adverbiale, prepoziționale, verbale;
   c) prepoziționale, verbale, adjectivale.

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele alcătuite din trei silabe, care conțin diftongi sunt:
   a) trei;
   b) patru;
   c) cinci.

7. Complementele circumstanțiale sunt:
   a) de mod, de timp;
   b) de loc, de mod, de timp;
   c) de timp, de loc.

B

„Cară-n spate o cocoașă, chiar și două, după rasă,
Și-și duce traiul în zonă deșertică, nisipoasă,
Transportă poveri, supusă, însă nu este umilă,
Ba-i semeață, verticală, neobosita cămilă.“

(Cătălin Tuță George, ***Versuri pentru cei mici***)

1. Indică tipul de raporturi sintactice dintre propoziții.
2. Precizează valoarea morfologică a cuvântului **și** (care apare de trei ori în text).
3. a) Indică două cuvinte derivate cu prefixe.
   b) Indică alte două cuvinte derivate cu sufixe.
   c) Scrie patru sinonime pentru cuvântul **semeață**.
4. Alcătuiește o propoziție în care substantivul **rasă** să aibă alt înțeles și o propoziție în care același cuvânt să aibă altă valoare morfologică.
5. Indică tipul de greșeală din structurile: **mimică a feței, aversă de ploaie**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 4 = 4p.; 2. 1 × 3 = 3p.; 3. 8p. (a) 1 × 2 + b) 1 × 2 + c) 1 × 4); 4. 2 + 1 = 3p.; 5. 1p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

Test 44

„Dacă unitățile ar fi înaintat spre sat fără băgare de seamă, ar fi fost lovite în coastă din acel lăstăriș și din marginea pădurii. Nu se știa ce este acolo, dar se află curând. “

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul propozițiilor este:
   a) cinci;
   b) patru;
   c) trei.

2. Felul propozițiilor subordonate:
   a) completivă directă, circumstanțială de cauză;
   b) subiectivă, circumstanțială condițională;
   c) circumstanțială de loc, completivă directă.

3. Cuvântul **lăstăriș** are aceeași structură cu:
   a) suiș;
   b) șiș;
   c) păpuriș.

4. Propoziția simplă este:
   a) subordonată, enunțiativă, afirmativă;
   b) principală, anunțiativă, negativă;
   c) subordonată, enunțiativă, negativă.

5. Cuvântul **ce** este:
   a) subiect;
   b) nume predicativ;
   c) complement direct.

Scanned with OKEN Scanner

6. Părțile de propoziție coordonate sunt:
   a) complemente indirecte;
   b) complemente circumstanțiale de loc;
   c) atribute.

7. Raportul de coordonare care apare în frază este:
   a) adversativ;
   b) copulativ;
   c) disjunctiv.

B

„Grațioasă ca un puf e felina cea mai mică.
Tandră, unduioasă, caldă, te vrăjește o pisică,
Are gheare ascuțite ascunse-n pernițe moi,
Dar toarce cu sârg, în pace, când stă în casă la noi.“

(Cătălin Tuță George, ***Versuri pentru cei mici***)

1. a) Indică felul predicatelor.
   b) Precizează felul propozițiilor din ultimul vers, raportul sintactic dintre acestea și elementul de relație care apare.
2. a) Formează adjective (câte unul) de la două substantive din text.
   b) Alege (din text) trei adjective care pot fi determinante ale substantivului **privire** (având valoare de epitet).
3. Alcătuiește enunțuri în care să apară antonimul cuvintelor **mică**, **ascuțite**.
4. Formulează enunțuri în care cuvântul **toarce** să apară într-un context diferit de cel din text, cu sens propriu și cu sens figurat.
5. Scrie enunțuri în care să apară următoarele forme: **ce-a**, **m-ai**, **m-oi**, **l-a**, **n-oi**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 6,50p. (a) 0,50 × 5; b) 1 × 2 + 1 raportul + 1 elementul de relație); 2. 3,50p. (a) 1 × 2; (b) 0,50 × 3; 3. 1 × 2 = 2p.; 4. 2p.; 5. 1 × 5 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 45

A

„Părerea mea e că, dacă ar fi pe deal, am putea ocupa satul și sparge fundul potcoavei.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Primul predicat este:
   a) verbal;
   b) nominal incomplet;
   c) nominal;

2. Subordonata introdusă prin conjuncția **că** este:
   a) atributivă;
   b) completivă directă;
   c) predicativă;

3. Predicatul verbal nu poate fi regent pentru o subordonată:
   a) predicativă;
   b) completivă directă;
   c) completivă indirectă;

4. Predicatul verbal exprimat printr-un verb intranzitiv nu poate fi regent pentru o subordonată:
   a) circumstanțială de timp;
   b) circumstanțială de mod;
   c) completivă directă;

5. Un verb intranzitiv nu poate fi regent pentru un complement:
   a) circumstanțial de scop;
   b) de agent;
   c) circumstanțial de loc;

6. Subordonata introdusă prin conjuncția **dacă** este circumstanțială:
   a) de mod;
   b) condițională;
   c) consecutivă;

Scanned with OKEN Scanner

7. Verbele care apar în text la mod nepersonal (nepredicativ) aparțin conjugărilor:

a) I, a IV-a,
b) a III-a, I;
c) a II-a, a III-a;

B

„Tot mai miroase via a tămâios și coarnă,
Mustos a piersici coapte și crud a foi de nuc...“

(Ion Pillat, ***În vie***)

1. a) Indică substantivele de la care s-au format adjectivele **tămâios** și **mustos**.
   b) Numește (și explică) procedeul formării adjectivelor date la punctul a).
2. Precizează valoarea morfologică a cuvântului **a** în text și formulează enunțuri în care același cuvânt, **a**, să aibă alte trei valori morfologice.
3. a) Alcătuiește enunțuri care să evidențieze trei valori morfologice ale cuvântului **vie**.
   b) Indică sinonime pentru cuvântul **crud** în exemplele:
   Matei este crud *încă.*
   Se hrănește zilnic cu fructe și legume crude.
   Soarta a fost crudă *cu el.*
4. a) Indică sinonimul cuvântului **foi**.
   b) Introdu în enunțuri cuvintele: **volubil**, **silențios**, **taciturn**.
5. Scrie formele de singular și de plural ale fructelor pomilor: **nuc**, **piersic**, **cireș**, **cais**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 2p. (a) 0,50 + 0,50; b) 1; 2. 0,50 + (0,50 × 3) 2p.; 3. 3p. (a) 0,50 × 3; b) 0,50 × 3; 4. 10p. (a) 1; b) 2 × 3; c) 1 × 3); 5. 0,25 × 8 = 2p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Îi era ușor căpitanului Ioan să facă manevra sa cu batalionul, operațiunile de acest soi erau genul lui.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Cuvântul **ușor** are aceeași valoare morfologică în text ca-n exemplul:
   a) *Subiectul lucrării a fost* ușor.
   b) *Nu a fost* ușor *să rezolv toate testele.*
   c) *Ajută-mă la greu, la* ușor *mă descurc singură.*

2. Prima propoziție subordonată este:
   a) predicativă;
   b) completivă directă;
   c) subiectivă;

3. Cuvântul **sa** este în cazul:
   a) acuzativ;
   b) genitiv;
   c) dativ;

4. Pronumele personale au funcții sintactice de:
   a) subiect, atribut;
   b) atribut, complement indirect;
   c) complement indirect, complement direct;

5. Ultima propoziție este:
   a) circumstanțială de cauză;
   b) completivă indirectă;
   c) principală;

6. Cuvintele care apar în același caz sunt:
   a) lui, căpitanului;
   b) manevra, batalionul;
   c) operațiunile, manevra;

Scanned with OKEN Scanner

7. Cuvinte alcătuite din două silabe sunt:
   a) Ioan, soi;
   b) acest, geniul;
   c) ușor, manevra;

B

„Nu era chip să te apropii de dânsul, că așa tremura de tare, de parcă-l zghihuia dracul.“

(Ion Creangă, ***Povestea lui Harap-Alb***)

1. Precizează felul fiecărei propoziții.
2. Conjugă verbul **a (se) apropia** la modul indicativ, timpul prezent.
3. Indică patru sinonime pentru cuvântul **drac**.
4. Alcătuiește familia lexicală a cuvântului **tare** (cinci derivate) și scrie un enunț în care să apară un substantiv din familia alcătuită.
5. Introdu în enunțuri cuvintele **aparență** și **apariție**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 4 = 4p.; 2. 0,50 × 6 = 3p.; 3. 0,50 × 4 = 2p.; 4. 1 × 5 +1 = 6p.; 5. 2 + 2 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 47

A

„... ceva te face să înțelegi că ceea ce a fost până acum a fost bine, că abia de-aici înainte va trebui să înțelegi pașii și să-ți iei gândul că sfârșitul marșului este apropiat.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Numărul propozițiilor care alcătuiesc fraza este:
   a) nouă;
   b) șapte;
   c) opt;

2. Locuțiunile care apar în text sunt:
   a) verbală, pronominală;
   b) adverbială, verbală;
   c) pronominală, adverbială;

3. Pronumele care apar în text sunt de tipul:
   a) personal, negativ, relativ, reflexiv;
   b) reflexiv, demonstrativ, personal, nehotărât;
   c) relativ, personal, reflexiv, nehotărât;

4. Subiectele sunt exprimate prin:
   a) substantiv, pronume relativ, pronume nehotărât:
   b) substantiv, pronume personal, pronume relativ;
   c) pronume nehotărât, substantiv, pronume demonstrativ;

5. Propozițiile cu subiect inclus sunt:
   a) două;
   b) una;
   c) trei;

6. Complementele directe sunt exprimate prin:
   a) pronume nehotărât, substantiv;
   b) substantiv, pronume personal;
   c) pronume relativ, substantiv;

Scanned with OKEN Scanner

7. Verbele care apar sunt la timpurile:
   a) perfect compus, viitor, prezent;
   b) prezent, perfect simplu, perfect compus;
   c) viitor, imperfect, perfect compus;

B

„Câinii luară la goană pe acel bour care fugea ca turbat prin codri și părea că are aripi la picioare."

(***Dragoș-Vodă***)

1. Precizează felul propozițiilor.
2. a) Contrage în parte de propoziție ultima propoziție subordonată și precizează-i funcția sintactică.
   b) Dezvoltă într-o propoziție subordonată structura **ca turbat** și precizează-i felul.
3. Indică două sinonime pentru cuvântul **goană** și scrie un enunț cu unul dintre acestea.
4. Alcătuiește enunțuri în care cuvintele **acel** și **care** să aibă (fiecare) altă valoare morfologică decât în text.
5. Introdu în enunțuri cuvintele: **box / boxă, rang / rangă.**

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 0,50 × 4 = 2p.; 2. 6p. (a) 2+1; b) 2+1); 3. 1 × 2 + 3 = 5p.; 4. 1 × 2 = 2p.; 5. 1 × 4 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 48

A

„Căpitanul Ioan se grăbi să zădărnicească retragerea inamicului spre fundul dealului, ordonă companiei întâia să înainteze în marș forțat spre ieșirea din sat și, pentru a preveni revărsarea inamicului asupra satului și încercuirea batalionului, ordonă companiilor a doua și a treia să înainteze pe flancuri. "

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Verbul la mod nepersonal poate fi dezvoltat într-o subordonată:
   a) completivă directă;
   b) circumstanțială de cauză;
   c) circumstanțială de scop;

2. Propozițiile subordonate din text sunt de tipul:
   a) circumstanțială de mod, completivă directă;
   b) completivă indirectă, completivă directă;
   c) completivă indirectă, circumstanțială de scop;

3. Cuvintele precedate de prepoziții sunt în cazurile:
   a) dativ, acuzativ;
   b) genitiv, dativ;
   c) genitiv, acuzativ;

4. Cuvintele care apar în cazul dativ au funcții sintactice de:
   a) complement indirect, atribut pronominal;
   b) atribut substantival, complement indirect;
   c) atribut adjectival, complement indirect;

5. Numeralele din text sunt:
   a) cardinale;
   b) ordinale;
   c) adverbiale;

Scanned with OKEN Scanner

6. Cuvintele alcătuite din cinci silabe, care conțin hiat sunt:
   a) căpitanul, (să) zădărnicească;
   b) companiei, batalionul;
   c) încercuirea, înainteze;

7. Cuvintele despățite corect în silabe sunt:
   a) re-văr-sa-rea, ba-ta-lio-nu-lui;
   b) î-na-in-te-ze, i-na-mi-cu-lui;
   c) re-tra-ge-rea, in-a-mi-cu-lui;

B

„Care dintre voi, dacă are o sută de oi și pierde una din ele, nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în deșert și se duce după cea rătăcită până ce o găsește?“

(***Noul Testament. Sfânta Evanghelie după Luca***)

1. Precizează felul propozițiilor subordonate.
2. Alcătuiește familia lexicală din care face parte și cuvântul **rătăcit(ă)** (două derivate) și scrie un enunț în care să apară un adjectiv (propriu-zis) din familia alcătuită.
3. Indică trei sinonime pentru cuvântul **oier**.
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor precedate de prepoziție.
5. Introdu în enunțuri paronimele: **a însera / a insera, a învesti / a investi.**

Barem

A - 3 × 7; total 21p.

B - 1. 1 × 3 = 3p.; 2. 1 × 2 +1 = 3p.; 3. 1 × 3 = 3p.; 4. 1 × 6 = 6p.; 5. 1 × 4 = 4p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

test 49

A

„Și fără să aștepte ca ordinul să fie executat, se cățără pe poartă fără teamă, deși văzuse cum căzuse ofițerul lovit în plin, și duse binoclul la ochi.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. **Executat**, ca structură, se alătură cuvântului:
   a) excavat;
   b) extenuat;
   c) expatriat;

2. Propozițiile simple sunt:
   a) una;
   b) două;
   c) trei;

3. Propozițiile subordonate completive directe sunt:
   a) două;
   b) trei;
   c) una;

4. Părțile secundare de propoziție sunt:
   a) teamă, ofițerul;
   b) poartă, ordinul;
   c) lovit, binoclul;

5. **În plin** este:
   a) locuțiune adverbială;
   b) locuțiune adjectivală;
   c) adverb precedat de prepoziție;

6. Cuvintele care apar în cazul nominativ sunt:
   a) două;
   b) una;
   c) trei;

Scanned with OKEN Scanner

7. Cuvintele despărțite corect în silabe sunt:
   a) a-ștep-te, or-di-nul;
   b) aș-tep-te, o-fi-țe-rul;
   c) bin-o-clu, o-chi;

B

„Pe cei ce-s duși... cu fală noi îi purtăm în sânge.
Credința lor e farul ce-n veci nu se mai stinge,
De-ar fi să cadă cerul, noi n-avem morți de plâns!...“
(Zaharia Bârsan, ***Cu toții una!...***)

1. a) Indică felul predicatelor.
   b) Analizează sintactic și morfologic un predicat verbal și unul nominal, la alegere.
2. Indică trei sinonime (cuvinte, expresii) pentru structura (*cei*) **ce-s duși**.
3. a) Formează un adjectiv de la substantivul **fală** și scrie un enunț cu acesta.
   b) Indică trei sinonime și un antonim pentru adjectivul din enunțul alcătuit.
4. a) Precizează sensul cuvântului **far** – propriu sau figurat – și alcătuiește un enunț cu celălalt sens.
   b) Indică funcția sintactică a verbului la modul supin. Transformă partea de propoziție în propoziție subordonată și precizează-i felul.
5. Rescrie forma corectă:
   a) **fanfară / famfară; filigram / filigran; seringă / siringă.**
   b) Am împrumutat cartea unor prietene de-ale mele.
   Am împrumutat cartea unor prietene de-a mele.
   Haina cui a rămas în cuier?
   A cui haină a rămas în cuier?

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 4,75p. (a) 0,75 × 7; b) 2 × 2); 2. 0,50 × 3 = 1,50p.; 3. 4,75p. (a) 0,75 + 1; b) 0,75 × 3 + 0,75); 4. 3p. (a) 0,50 + 0,50; b) 1 + 1); 5. 1 × 5 = 5p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

„Ai noștri se întorc și atacă flancul stâng ocupat de nemți, spuse Anton. Băieți, trebuie să apărăm piața de inamic, altfel nemții s-ar putea să cadă peste flancul drept al batalionului.“

(Marin Preda, ***Îndrăzneala***)

1. Prima propoziție subordonată este:
   a) subiectivă;
   b) completivă directă;
   c) predicativă;

2. Subiectele sunt exprimate prin:
   a) pronume nehotărât, substantiv comun, substantiv propriu;
   b) substantiv propriu, substantiv comun, pronume personal;
   c) substantiv comun, pronume posesiv, substantiv propriu;

3. Predicatele sunt exprimate prin verbe la modurile:
   a) indicativ, condițional-optativ, imperativ;
   b) condițional-optativ, conjunctiv, indicativ;
   c) imperativ, conjunctiv, condițional-optativ;

4. Substantivele precedate de prepoziția **de** au următoarele funcții sintactice:
   a) atribut, complement indirect;
   b) complement de agent, atribut;
   c) complement indirect, complement de agent;

5. Substantivele din text sunt în cazurile:
   a) acuzativ, nominativ, dativ, vocativ;
   b) vocativ, acuzativ, genitiv, nominativ;
   c) dativ, nominativ, acuzativ, genitiv;

Scanned with OKEN Scanner

6. Verbele aparțin conjugărilor:
   a) I, a III-a, a IV-a;
   b) a II-a, a IV-a, a III-a;
   c) tuturor celor patru;

7. Cuvintele alcătuite din trei silabe sunt:
   a) șapte;
   b) șase;
   c) cinci;

B

„A început o luptă cum nu se mai văzuse de când lumea e lume, de când pe cer e soare, de când în mări sunt valuri și de când bate vântul prin stepa dobrogeană...“

(Alexandru Mitru, ***Viteazul Dapix și fiica lui, Gebila***)

1. Indică felul propozițiilor.
2. Formează câte un adjectiv de la substantivele **lume** și **cer** și alcătuiește un enunț cu unul dintre aceste adjective.
3. Contrage prima propoziție subordonată în partea de propoziție corespunzătoare și precizează-i funcția sintactică.
4. Indică valoarea morfologică a cuvântului **s** în exemplele:
a) *S-a grăbit cât a putut.*
b) *A plecat s-aducă ce i-ai cerut.*
c) *Acum nu-s nici ei acasă.*
5. Alcătuiește enunțuri în care să apară prepoziția **datorită** și locuțiunea prepozițională **din cauza**.

Barem

A - 3 × 7; total 21p.
B - 1. 1 × 6 = 6p.; 2. 1 × 2 +2 = 4p.; 3. 2 + 2 = 4p.; 4. 1 × 3 = 3p.; 5. 1 × 2 = 2p.; total 19p.

Scanned with OKEN Scanner

Cheia testelor

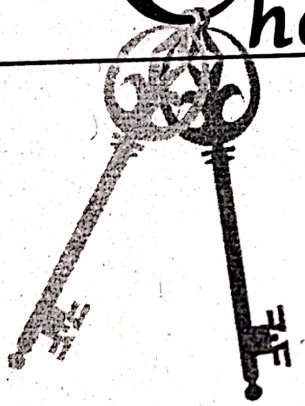

Scanned with OKEN Scanner

test 1

A

1 c; 2 b; 3 b; 4 b; 5 c; 6 b; 7 c

B

Și nu știți dumneavoastră bărbații [1]/ cât timp îi ia unei femei educația unui copil [2]/ mai ales când mama nu vrea [3]/ să-l lase fără educație [4]/

1. propoziția nr.2 = completivă directă subordonată propoziției nr.1 și regentă față de propoziția nr.3;
   propoziția nr.3 = circumstanțială temporală subordonată propoziției nr.2 și regentă față de propoziția nr.4;
   propoziția nr.4 = completivă directă subordonată propoziției nr.3.

2. dv. (dumneavoastră) = subiect, pronume personal de politețe, cazul nominativ;
   îi = complement indirect, pronume personal, cazul dativ;
   -l = complement direct, pronume personal, cazul acuzativ.

3. a = adjectiv relativ;
   b = *Cât timp* bate vântul, nu ieșim din cabană.

4. știți = o silabă;
   bărbații = trei silabe (băr-ba-ții);
   educația = cinci silabe (e-du-ca-ți-a);
   copil = două silabe (co-pil).

5. comun, (banal), încordat, eufonie, implozie.

Scanned with OKEN Scanner

test 2

A 1 b; 2 c; 3 b; 4 c; 5 b; 6 c; 7 b

B

Ți-ar fi plăcut[1]/ să mă omori?[2]/ Sărută-mă[3]/ să-mi treacă[4]/ și să te iert![5]/

1. propoziția nr.2 = subiectivă subordonată propoziției nr.1;
   propoziția nr.4 = circumstanțială finală subordonată propoziției nr.3 și coordonată copulativ cu propoziția nr.5;
   propoziția nr.5 = circumstanțială finală subordonată propoziției nr.3 și coordonată copulativ cu propoziția nr.4.

2. ți-ar fi plăcut = condițional-optativ, perfect
   să omori = conjunctiv, prezent
   sărută = imperativ
   să treacă = conjunctiv, prezent
   să iert = conjunctiv, prezent

3. Ți-ar plăcea *să vii* cu noi? (prezent)
   Nu-mi amintesc *să* te *fi iertat.* (perfect)

4. *O trecătoare* grăbită își făcu loc printre noi. (substantiv)
   A fost doar o pasiune *trecătoare.* (adjectiv)

5. a omorî = a ucide, a asasina, a executa, a lichida, a suprima.

test 3

A 1 c; 2 c; 3 c; 4 c; 5 b; 6 c; 7 b

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

B

Eu nu-l pot admira îndestul, [1]/ pe când mama îl scuipă, [2]/ să nu-l deoache [3]/ și îmi zice... [4]/

1. propoziția nr.2 = circumstanțială temporală subordonată propoziției nr.1, regentă față de propoziția nr.3 și coordonată copulativ cu propoziția nr.4;
   propoziția nr.3 = circumstanțială finală (de scop) subordonată propoziției nr.2;
   propoziția nr.4 = circumstanțială temporală subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.2

2. admira = complement direct

3. Actul pierdut a fost declarat nul.
   Problema a fost rezolvată în destul de puțin timp.

4. ... să nu-l deoache = pentru a nu-l deochea (complement circumstanțial de scop)

5. Zi și tu ceva!
   Nu zice vorbe grele!

test 4

A

1b; 2c; 3a; 4b; 5c; 6c; 7b

B

Povestea asta, vorbi într-un târziu domnul Trandafir, e scrisă de Ion Creangă, cel care a făcut și cartea pe care trudesc bucherii noștri...

1. vorbi = verbal; indicativ, perfect simplu;

e scrisă = verbal; indicativ, prezent;
a făcut = verbal; indicativ, perfect compus;
trudesc = verbal; indicativ; prezent;

2. a) *Nu face* nimic toată ziua. (nu lucrează)
b) Marfa asta *nu face* doi bani. (nu valorează)
c) El *face* zilnic, alături de fratele său, câte 5 km pe jos. (merge pe jos, parcurge)
d) Și-*au făcut* o vilă de toată frumusețea. (construit)
e) Concediul îl *facem*, de obicei, la munte. (petrecem)

3. cel = pronume demonstrativ
Lucrul *cel* mai bun e să plecăm. (articol demonstrativ)

4. pe care = complement indirect

5. a) *Asta* am mai auzit-o.
b) Nici *ai noștri* n-au sosit la timp.

test 5

A

1 c; 2 b; 3 a; 4 a; 5 c; 6 b; 7 b

B

Ia, [2]/ să am eu o slugă așa de vrednică și credincioasă ca Harp-Alb, [1]/ aș pune-o la masă cu mine, [2]/ că mult prețuiește omul acesta. [3]/

1. propoziția nr.1 = circumstanțială condițională, subordonată propoziției nr.2
propoziția nr.3 = circumstanțială cauzală, subordonată propoziției nr.2

2. ia = interjecție

Scanned with OKEN Scanner

Ea mereu *ia* câte o carte de la bibliotecă. (verb)

3. slugă : *servitor* – sinonim; *stăpân* – antonim

4. Mama este *credincioasă*: ține posturile, merge la biserică.

5. abis, insolent, infatuat, onest.

test 6

A

1 c; 2 c; 3 c; 4 c; 5 b; 6 b; 7 c

B

Nouă ne venea [1]/ să intrăm în pământ [2]/ când zicea: [3]/ „Măi Domnule!“ [4]/ și se uita urât la noi. [5]/

1. propoziția nr.2 = subiectivă subordonată propoziției nr.1
   propoziția nr.3 = cirumstanțială de timp subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.5
   propoziția nr.5 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr. 3

2. ne venea = indicativ, diateza activă (a-i veni)
   să intrăm = conjunctiv, diateza activă
   zicea = indicativ, diateza activă
   se uita = indicativ, diateza reflexivă

3. nouă = pronume personal
   Nouă elevi au luat premii. (numeral)
   Ei s-au mutat într-o locuință *nouă*. (adjectiv)

4. pământ = pământean, pământesc, pământiu, (a) împământa, (a se) împământeni.
   domn = (a) domni, domnie, domnesc, domnește, domnișor.

Scanned with OKEN Scanner

De frică, se făcu *pământiu*. (adjectiv)
Am fost tratați *domnește*. (adverb)

5. S-a năpustit ca o *leoaică*.
Puiul avea o *aripioară* ruptă.

test 7

A

1 c; 2 c; 3 c; 4 c; 5 c; 6 b ; 7 b

B

Așadar, dumitale ți se cuvine numai un leu, [1]/ fiindcă numai o bucată de pâne ai avut de întrecut. [2]/ Iar tovarășului dumitale i se cuvin patru lei... [3]/

1. dumitale (propoziția nr.1) = complement indirect, cazul dativ
dumitale (propoziția nr.3) = atribut pronominal, cazul genitiv
Casa mai este a *dumitale*? (nume predicativ)
Din cauza *dumitale* au plecat ceilalți. (complement circumstanțial de cauză)
Dumneata n-ai înțeles aproape nimic. (subiect)

2. așadar = conjuncție coordonatoare conclusivă
numai = adverb de mod (restrictiv)
Nu mă așteptam deloc la un *așa dar*.
Acum *nu mai* vine nimeni.
De ce *nu m-ai* anunțat la timp?

3. un = numeral cardinal
Un copil desenează, alt copil scrie. (adjectiv pronominal nehotărât)
A trecut *un* prieten pe la noi. (articol nehotărât)

4. (un) leu = subiect
(o) bucată = complement direct
(de) pâine = atribut substantival (prepozițional)

Scanned with OKEN Scanner

tovarășului = complement indirect
lei = subiect

5. *Se cuvine [1]/ s-o invităm și pe ea. [2]/*
propoziția nr. 2 = subiectivă

test 8

A

1 b; 2 c; 3 c; 4 a; 5 b; 6 c; 7 b

B

Dezveliți tot adevărul [1]/
Și le spuneți tuturor [2]/
Cum muriră frații noștri
Pentru neam și țara lor. [3]/

1. propoziția nr.2 = principală, enunțiativă imperativă, afirmativă, dezvoltată, coordonată copulativ cu propoziția nr.1 și regentă față de propoziția nr.3

2. dezveliți = *faceți cunoscut* (aduceți la lumină) - sinonim;
ascundeți - antonim

3. tot = adjectiv
A *tot* venit, dar nu ne-a găsit acasă. (adverb)

4. le = complement indirect, pronume personal
tuturor = complement indirect, pronume nehotărât
lor = atribut pronominal, pronume personal

5. *Spune-ți* deschis părerea, știi că te apreciez mult.
Nu *ne-am* așteptat la un asemenea subiect.
Dacă nu *l-or* vinde nici acum, cu el rămân...

Scanned with OKEN Scanner

test 9

A

1 c; 2 b; 3 b; 4 c; 5 b; 6 c; 7 a

B

Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară –
Acolo, mamă, te zăresc
Pe tine-ntr-o căscioară.

1. (pe) malul = acuzativ
   apei = genitiv
   cărări = nominativ
   (la) moară = acuzativ
   mamă = vocativ
   (într-o) căscioară = acuzativ

2. se = reflexiv
   ce = relativ
   te = personal
   (pe) tine = personal

3. mal – țărm
   se-mpletesc – se încrucișează (se întretaie)
   cărări – poteci (alei)

4. La gura sobei, bunica *împletește* ciorăpei nepoților.
   Îi *împletește* părul în fiecare dimineață.

5. S-a strâns tot de pe *mescioară*.
   Ulicioara era pustie.

Scanned with OKEN Scanner

test 10

A

1 b; 2 c; 3 c; 4 b; 5 a; 6 b; 7 c

B

Grozav era de tulburată, [1]/ și numa nu-i venea [2]/ să lăcrămeze, [3]/ când spunea aceste. [4]/

1. propoziția nr.3 = subiectivă, subordonată propoziției nr.2
   propoziția nr.4 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.2

2. grozav = adverb de mod; grozav de = locuțiune adverbială
   numa = adverb de mod
   când = adverb de timp

3. Cabanierul era un om *grozav*. (adjectiv)
   Pe toți ne-au impresionat *aceste* cuvinte. (adjectiv)

4. tulburată: agitată, frământată (sinonime); calmă, liniștită (antonime)

5. doză letală
   minte luminată
   inițiativă lăudabilă
   ținut alpin
   comă profundă

test 11

A

1 c; 2 b; 3 b; 4 c; 5 a; 6 c; 7 c

Scanned with OKEN Scanner

B

Soldați și pași fug laolaltă, lăsând și arme, și steaguri în mâinile românilor, [1]/ care-i gonesc, lovindu-i de zor, [2]/ până când noaptea ia sub ocrotirea întunericului ei sfărâmăturile [3]/ ce mai rămăseseră din marea oaste-a lui Sinan.

1. propoziția nr.2 = atributivă, subordonată propoziției nr.1 și regentă față de propoziția nr.3
   propoziția nr.3 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.2 și regentă față de propoziția nr.4
   propoziția nr.4 = atributivă, subordonată propoziției nr.3

2. fug = conjugarea a IV-a, indicativ
   lăsând = conjugarea I, gerunziu
   gonesc = conjugarea a IV-a, indicativ
   lovind = conjugarea a IV-a, gerunziu
   ia = conjugarea I, indicativ
   rămăseseră = conjugarea a III-a, indicativ

3. Se apropie de stație cu pași grăbiți.

4. steag – drapel, stindard (sinonime)
   ocrotire – protecție, pavăză (sinonime)
   oaste – armată, oștire (sinonime)

5. Răducu e un *școlar* silitor. (substantiv)
   Regulamentul *școlar* este afișat în fiecare clasă. (adjectiv)
   Rămâne la *latitudinea* dumneavoastră să aprobați sau nu proiectul.
   Nava se afla aproximativ la 25 de grade *latitudine* nordică.

Scanned with OKEN Scanner

test 12

A

1 b; 2 b; 3 a; 4 b; 5 c; 6 b; 7 c

B

Mai știu și eu [1]/ la ce gândeam? [2]/
Aveți și voi un frate... [3]/
Mi s-a părut [4]/ c-aud la geam [5]/
Cu degetul cum bate. [6]/

1. propoziția nr.2 = completivă directă, subordonată propoziției nr.1
   propoziția nr.5 = subiectivă, subordonată propoziției nr.4 și regentă față de propoziția nr.6
   propoziția nr.6 = completivă directă, subordonată propoziției nr.5

2. eu = subiect, pronume personal
   (la) ce = complement indirect, pronume relativ
   voi = subiect, pronume personal
   mi = complement indirect, pronume personal
   s- = fără funcție sintactică, pronume reflexiv

3. aveți (a avea); s-a părut (a i se părea)

4. frate – frățior, frățesc, frățește, înfrățire, a (se) înfrăți.
   Rar se joacă cu *frățiorul* ei. (substantiv)
   Îi lega un puternic sentiment *frățesc*. (adjectiv)
   Sibiul *s-a înfrățit* cu un oraș german. (verb)
   N-ai împărțit *frățește* bomboanele? (adverb)

5. Mihai, tu *însuți* erai de față!
   Ei *înșiși* au propus subiectul.
   Dumneavoastră *însevă* vi s-au înmânat invitațiile.
   Înseși Ioanei i s-a părut ciudat.

Scanned with OKEN Scanner

test 13

A

1 c; 2 b; 3 c; 4 c; 5 b; 6 b; 7 c

B

Și strânse zmeul pe Greuceanu o dată, dară acesta, băgând de seamă ce are de gând zmeul, se umflă și se încordă în vine și nu păți nimic.

1. acesta = pronume demonstrativ, cazul nominativ;
   ce = pronume relativ, cazul acuzativ;
   se = pronume reflexiv, cazul acuzativ;
   se = pronume reflexiv, cazul acuzativ;
   nimic = pronume negativ, cazul acuzativ.

2. În contrast cu alte timpuri verbale, acest timp exprimă o acțiune de scurtă durată, terminată de curând și creează impresia derulării mai rapide a acțiunilor celor două personaje.

3. o dată = numeral adverbial (de repetiție)
   Nu am fixat încă *o dată* precisă de plecare. (substantiv)

4. băgând de seamă – intuind
   are de gând – intenționează

5. zmei, zmeie
   Greuceanu i-a învins pe *zmei.*
   Copiii înălțau *zmeie.*

test 14

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 a; 5 a; 6 a; 7 c

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

B

Și, scăpând și d-această pacoste, încălecară [1]/ și plecară la drum, repede ca vântul [2]/; când, ce să vezi d-ta ? [3]/ Unde se luase după dânșii scorpia de mumă a zmeoaicelor... [4]/

1. propoziția nr.3 = principală
   propoziția nr.4 = principală

2. *Se știe cu precizie [1]/ când va fi următoarea eclipsă totală de soare. [2]/*

   propoziția nr.2 = subiectivă
   Mi-a comunicat data [1]/ când va sosi în București. [2]/
   propoziția nr.2 = atributivă
   Preocuparea lor era [1]/ unde să-și petreacă primul concediu. [2]/
   propoziția nr.2 = predicativă
   Nu-și dădea seama nici acum [1]/ unde greșise [2]/
   propoziția nr. 2 = completivă indirectă

3. vântul = articol hotărât (propriu-zis)
   scorpia = articol hotărât (propriu-zis)
   a zmeoaicelor = a – articol genitival (sau posesiv)
   lor = articol hotărât (propriu-zis)

4. pacoste – belea, încurcătură, dandana, primejdie, pericol

5. repede = adverb
   O ploaie *repede* de vară veni ca din senin. (adjectiv)
   Fiindu-i nesuferit, îl *repede* cum îl vede. (verb)

test 15

A

1 a; 2 c; 3 b; 4 b; 5 c; 6 c; 7 b

B

Traian îi cere predarea, a lui și a întregii armate dace, fără condițiuni. Regele dac știa ce înseamnă aceasta, refuză și se pregătește de lupta supremă.

1. cere = verbal
   știa = verbal
   ce înseamnă = nominal
   refuză = verbal
   (se) pregătește = verbal

2. a lui = atribut pronominal, pronume personal
   întregii = atribut adjectival, adjectiv
   (a) armate = atribut substantival, substantiv
   dace = atribut adjectival, adjectiv

3. predarea, se pregătește;
   Prevestirea a fost inutilă.
   Avea idei *preconcepute*.

4. ce = pronume relativ (în text)
   Ce carte citești ? (adjectiv interogativ)
   Ce ? acuma te trezești ?! (interjecție)
   Ce mult te-ai schimbat... (adverb)
   Nu-mi dădeam seama *ce* greșeală am făcut. (adjectiv relativ)

5. predare – capitulare
   supremă – decisivă

test 16

A

1 a; 2 b; 3 b; 4 b; 5 b; 6 c; 7 c

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

B

Fratele Greuceanului zise să mai poposească puțin la umbra acestui păr, ca să mai răsufle și caii, să culeagă câteva pere.

1. Greuceanului = atribut substantival, substantiv propriu;
   acestui = atribut adjectival, adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere;
   păr = atribut substantival, substantiv comun.

2. mai = circumstanțial de mod;
   puțin = circumstanțial de timp;
   (la) umbra = circumstanțial de loc;
   mai = circumstanțial de mod;
   pere = complement direct;

3. a) Sosea *la prânz.* (complement circumstanțial de timp)
   b) Se gândește și *la repararea* gardului. (complement indirect)
   c) Alesese aparatul *la întâmplare* (sau *la sfatul* prietenului). (complement circumstanțial de mod)
   d) Venise *la pescuit.* (complement circumstanțial de scop)
   e) Gândul *la examene* o neliniștea. (atribut substantival)

4. *„La pământ mai că ajunge al ei păr de aur moale...“*
   (Mihai Eminescu, ***Călin file din poveste***)

5. Avionul zbura la mare *altitudine.*
   Copilul avea o *atitudine* cuviincioasă.

test 17

A

1 b; 2 c; 3 c; 4 c; 5 c; 6 a; 7 a

B

Luna răsărise dintre munți și se oglindea într-un lac mare și limpede, ca seninul cerului.

1. Prima vacanță o avem în luna octombrie.
   Ne-am dat ușile cu lac incolor.

2. mare – larg, întins (sinonime)
   – mic, scurt (antonime)
   limpede – clar, curat (sinonime)
   – tulbure, murdar (antonime)

3. senin – substantiv (în text)
   I-am admirat chipu-i *senin.* (adjectiv)
   cer – substantiv (în text)
   Nu *cer* decât puțină înțelegere. (verb)

4. spirit practic;
   tanc petrolier;
   învățământ primar;
   zăcământ petrolifer;
   inteligență nativă.

5. forțat – silit, obligat, constrâns;
   fortuit – întâmplător, aleatoriu, neprevăzut.

test 18

A

1 c; 2 c; 3 c; 4 b; 5 a; 6 a; 7 b

Scanned with OKEN Scanner

B

Cerul încărunți de nouri, [1]/ vântul începu a geme și a scutura casa cea mică în toate încheieturile căpriorilor ei. [2]/ Șerpi roșii rupeau trăsnind poala neagră a norilor, [3]/ apele păreau [4]/ că latră, [5]/ numai tunetul cânta adânc, ca un proroc al pierzării. [6]/

1. propoziția nr.5 = subordonată predicativă
   a) *Nu se știa [1]/ că s-a amânat concursul. [2]/*
   propoziția nr.2 = subiectivă
   b) *Am aflat [1]/ că pleci mâine. [2]/*
   propoziția nr.2 = completivă directă
   c) *Vestea [1]/ că ai intrat (ai reușit) la facultate [2]/ ne-a bucurat pe toți. [3]/*
   propoziția nr.2 = atributivă
   d) *Sunt supărată [1]/ că pleci fără mine. [2]/*
   propoziția nr.2 = circumstanțială de cauză

2. încărunți = sens figurat (în text)
   A încărunțit de pe la patruzeci de ani. (sens propriu)

3. ...vântul începu a geme...
   vântul începu să geamă = completivă directă

4. roșii = adjectiv (în text)
   a) Salata de *roșii* e delicioasă. (substantiv)
   b) Surprinsă asupra faptului, *roșii* până-n vârful urechilor. (verb, pers. I singular, perfectul simplu)
   *__Observă__ din nou rolul accentului: róșii, roșíi, róși (adjectiv, masculin, plural), roșí (verb, perfect simplu, persoana a III-a, singular).

   adânc = adverb (în text)
   a) În urma exploziei, vaporul se rupse și dispăru în *adânc*. (substantiv)
   b) Râul era rece și *adânc*. (adjectiv)

5. Braconierii au vânat doi *căpriori*.

Scanned with OKEN Scanner

test 19

1 a; 2 b; 3 c; 4 b; 5 a; 6 a; 7 c

– *Flăcăi, cu voi am câștigat izbânda [1]/ și am alungat pe vrăjmași. [2]/ Dacă nu nimeream la casa mamei voastre, [3]/ multă vreme turcii ne secătuiau țara. [4]/*

1. propoziția nr.3 = circumstanțială condițională
   a) *Problema e [1]/ dacă mai plecăm. [2]/*
   propoziția nr.2 = predicativă
   b) *Nici întrebarea [1a]/ dacă va reveni [2]/ nu-și avea vreun rost. [1b]/*
   propoziția nr.2 = atributivă
   c) *Nimeni n-a întrebat-o [1]/ dacă a fost și ea invitată. [2]/*
   propoziția nr.2 = completivă directă
   d) *Îi trecu prin minte [1]/ dacă n-ar fi mai bine [2]/ să plece. [3]/*
   propoziția nr.2 = subiectivă

2. izbândă – victorie (sinonim)
   – înfrângere (antonim)
   vrăjmași – dușmani (sinonim)
   – prieteni (antonim)

3. turc – a (se) turci, turcime, turcesc, turcește, turculeț, (turcire)
   Savurau cafeaua *turcească*, mulțumind gazdelor. (adjectiv)
   În lipsa scaunelor, s-au așezat *turcește* pe covor. (adverb)

4. flăcăi, mamei – diftongi
   se-că-tu-iau – triftong

5. a) Problema care mă interesa a fost atinsă doar *tangențial*. (în trecere, superficial)
   b) vremelnic – temporar (provizoriu)
   greșeală – eroare

Scanned with OKEN Scanner

test 20

A

1 c; 2 b ; 3 a; 4 b ; 5 c ; 6 a ; 7 b

B

Am văzut iarăși întinsele zăvoaie de sălcii cenușii [1]/ în care intram cu grozava frică de bursuci. [2]/ Frica ținea [3]/ până ce dădeam de desișurile cu mure, [4]/ când ne puneam la ospăț și la taifas. [5]/

1. propoziția nr.2 = atributivă
   în care = complement circumstanțial de loc, pronume relativ, cazul acuzativ (precedat de prepoziția simplă *în*)

2. *Cenușiii* nori au împânzit cerul.

3. ținea – dura (sinonim)
   a) *Ținea* toate scrisorile din ultimii ani. (păstra)
   b) *Ținea* mult la copilul acela. (îl iubea)
   dădeam – descopeream, ajungeam la (sinonim)
   a) *A dat* să fugă. (a încercat, a vrut)
   b) I-*am dat* un cadou frumos. (am oferit)

4. Adjectivul, stând înaintea substantivului (zăvoaie), a preluat de la acesta articolul hotărât.
   *__Să ne amintim__ că articolul nehotărât aparține substantivului, chiar dacă adjectivul stă înaintea lui.

5. În zonă, râurile au *álbii* adânci. (substantiv, numărul, plural)
   La aflarea veștii, *mă albíi*. (verb, pers. I sing., perfectul simplu)
   *__Observație__: forma albíi poate fi și un adjectiv plural (de la albiu); vezi poezia **Iarna**, de Vasile Alecsandri – "*Se văd satele perdute sub clăbuci albii de fum.*"

   Nori *albi* se ridicau pe cer. (adjectiv, plural)

Scanned with OKEN Scanner

Rufa se *albi* abia după spălarea cu clor. (verb, pres. a III-a sing., perfectul simplu)

test 21

1 b; 2 c; 3 a; 4 c; 5 b; 6 a; 7 b

Apoi Greuceanu desprinse de la căruță un cal [1]/ și-l dete fratelui său [2]/ ca să ducă împăratului Roșu vestea cea bună a sosirii lui Greuceanu cu izbânda săvârșită. [3]/

1. a) *ca să ducă împăratului Roșu vestea cea bună a sosirii lui Greuceanu cu izbânda săvâșită* = circumstanțială de scop (finală)
   b) pentru a duce împăratului...
   Consecințe: – dispariția predicatului (prin schimbarea modului personal în nepersonal);
   – dispariția elementului de relație subordonator (la nivelul frazei), conjuncția compusă *ca să*.

2. a) săvârșită = atribut adjectival
   b) pe care o săvârșise = atributivă
   Consecințe: – apariția unui nou predicat (prin schimbarea modului nepersonal în personal);
   – apariția elementului de relație subordonator (la nivelul frazei), pronumele relativ precedat de prepoziție.

3. Greuceanu = subiect, nominativ
   Roșu = atribut, nominativ
   lui Greuceanu = atribut, genitiv

4. veste – (a) vesti, vestire, vestitor, (a) prevesti, prevestire, prevestitor

Scanned with OKEN Scanner

Copilului i-*au prevestit* un viitor strălucit.

5. s – pronume reflexiv (se);
s – conjuncție subordonatoare (să);
ai – auxiliar al modului condițional-optativ;
ai – verb;
ai – auxiliar al perfectului compus.
*Observație: În unele zone **ai** este sinonim cu *usturoi.*

test 22

A

1 b; 2 b; 3 c; 4 a; 5 c; 6 b ; 7 c

B

Când a ajuns bărbat în toată firea, [1]/ Prometeu își urma în minte gândul [2]/ ce-l frământase încă din vremea [3]/ când era copil. [4]/

1. matur, copt

2. a ajuns bărbat = predicat nominal;
era copil = predicat nominal.
Ai ajuns cam târziu la școală. (predicat verbal)
Copilul *nu era* acasă la ora aceea. (predicat verbal)

3. minte – substantiv (în text)
Mai *minte* uneori... (verb)

4. a frământa – a neliniști, a chinui, a munci, a obseda, a preocupa (sinonime)

5. propoziția nr.1 = ajungând bărbat... / ajuns bărbat...
propoziția nr.4 = copilăriei

Scanned with OKEN Scanner

test 23

A

1 c; 2 b; 3 a; 4 b; 5 b; 6 c; 7 c

B

Îi era drag [1]/ și poate-n sine dorea [2]/ să-l aibă de bărbat, [3]/ deși făcuse jurământul de-a nu se mărita nicicând. [4]/

1. Îi era drag = principală;
   și poate-n sine dorea = principală;
   să-l aibă de bărbat = completivă directă;
   deși făcuse jurământul de-a nu se mărita nicicând = circumstanțială concesivă.

2. poate = adverb (în text)
   a) verb predicativ
   b) adverb predicativ (urmat de subordonată subiectivă)

3. ... deși făcuse jurământul ... = în ciuda jurământului...

4. nicicând = complement circumstanțial de timp, adverb de timp
   Nu a venit *nici când* l-a chemat mama.

5. a) jurământ – legământ
      a se mărita – a se căsători
      nicicând – niciodată
   b) sperjur

test 24

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 b; 5 a; 6 c; 7 c

Scanned with OKEN Scanner

B

Eu vreau [1]/ să-i văd meșteșugari, [2]/ și pentru asta au nevoie de focul tău, [3]/ ce se găsește, zăvorât bine, în Olimp. [4]/

1. propoziția nr.2 = completivă directă, subordonată propoziției nr.1
   propoziția nr.4 = atributivă, subordonată propoziției nr.3

2. eu = subiect / pronume personal, nominativ
   -i = complement direct / pronume personal, acuzativ
   (pentru) asta = complement circumstanțial de scop / pronume demonstrativ de apropiere, acuzativ
   ce = subiect / pronume relativ, nominativ

3. a) meșteșug (substantiv) + -ar (sufix)
   b) Toată ziua *meșteșugărea* prin atelier. (verb)
   Fata i se adresă voinicului cu vorbe *meșteșugite*. (adjectiv)

4. bine – adverb (în text)
   Mi-a făcut *un* (mare) *bine* și-i voi fi mereu recunoscătoare. (substantiv)

5. Vasul naviga sub *pavilion* românesc.
   Fanfara cânta în parcul „Sub arini", în *pavilion*.
   Își pusese cercei aproape pe întregul *pavilion* al urechii.

test 25

A

1 b; 2 a; 3 c; 4 a; 5 b; 6 c; 7 b

B

Nu vrei [1]/ să dai focul, [2]/ tirane? [1]/ Nu vrei [3]/ să-l dai de bunăvoie? [4]/ Bine. [5]/ Atunci ți-l vom răpi. [6]/ Focul [7]/ va trebui [8]/ să fie, pe viitor, al tuturor. [7]/

Scanned with OKEN Scanner

1. opt

2. propoziția nr.2 = completivă directă
propoziția nr.4 = completivă directă
propoziția nr.7 = subiectivă
a) „ *Să-l văd venind,* [1]/
Aș mai trăi o viață.“ [2]/

(George Coșbuc, ***Mama***)

propoziția nr.1 = circumstanțială condițională

b) N-o vei găsi, [1]/ să răscolești tot orașul. [2]/
propoziția nr.2 = circumstanțială concesivă

3. atunci – în cazul acesta, în această situație

4. bunăvoie – cuvânt compus (bună – adjectiv + voie – substantiv), format prin contopirea elementelor componente.
untdelemn, unsprezece, rareori, bunăstare

5. al tuturor = nume predicativ / pronume nehotărât, genitiv

test 26

A 1 a; 2 c; 3 c; 4 a; 5 c ; 6 b ; 7 c

B

Ființa [1a]/pe care o vedeți [2]/a fost făcută din porunca stăpânului nostru olimpian.[1b]/Și tot el v-a cerut și vouă [3]/ s-o înzestrați, cât mai ales, cu straie și cu alte daruri. [4]/

1. vedeți = predicat verbal / verb, conjugarea a II-a, persoana a II-a, numărul plural
a fost făcută = predicat verbal / verb, conjugarea a III-a, persoana a III-a,

Scanned with OKEN Scanner

numărul singular
a cerut = predicat verbal / verb, conjugarea a III-a, persoana a III-a, numărul singular
s- înzestrați = predicat verbal / verb, conjugarea I, persoana a II-a, numărul plural

2. stăpânului = atribut substantival genitival, substantiv comun
nostru = atribut adjectival, adjectiv pronominal posesiv
olimpian = atribut adjectival, adjectiv

3. (cât) mai ales = adverb de mod, gradul comparativ de superioritate (în text)
mai ales = locuțiune adverbială (în exemplu)

4. a) mai ales – mai deosebit, mai frumos
b) mai ales – mai cu seamă, în special

5. preț derizoriu
deces prematur
intervenție oportună
lovitură eficace
copil precoce

test 27

A

1 c; 2 b; 3 c; 4 c; 5 a; 6 c; 7 c

B

– Când Zeus, [1a]/ care ne urăște, [2]/ trimite daruri pe pământ [1b]/ oricât sunt de ispititoare, [3]/ feriți-vă de vicleșug! [4]/

1. propoziția nr.1 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.4 și regentă față de propoziția nr.2

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr.2 = atributivă, subordonată propoziției nr.1
propoziția nr.3 = circumstanțială concesivă, subordonată propoziției nr.4
când = adverb relativ (de timp)
care = pronume relativ
oricât = adverb nehotărât (de mod)

2. Ți-a dat (bani) cât ai cerut, ori *cât* a avut la ea?

3. a urî – a iubi (antonim)
ispititor – atrăgător, ademenitor, tentant (sinonime)

4. pe pământ – complement circumstanțial de loc
a) L-am întrebat *pe Radu.* (complement direct)
b) Nu mă bazez *pe ajutorul* nimănui. (complement indirect)
c) A intrat *pe furiș.* (complement circumstanțial de mod)
d) Veneau cam de două ori *pe an.* (complement circumstanțial de timp)
e) Mersul *pe bicicletă* era o delectare. (atribut)

5. ispititor = ispită, (a) ispiti, ispitire, neispititor
muritor = (a) muri, nemuritor, nemurire

test 28

A

1 b; 2 b; 3 b ; 4 a; 5 b; 6 c; 7 b

B

– Aduc, [1]/ s-a repezit fierarul, [2]/ deși se pare [3]/ că în taină îl prețuia pe Prometeu, [4]/ care crease primul om. [5]/

1. propoziția nr.3 = circumstanțială concesivă, subordonată propoziției nr.2 și regentă față de propoziția nr.4

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr.4 = subiectivă, subordonată propoziției nr.3 și regentă față de propoziția nr.5
propoziția nr.5 = atributivă, subordonată propoziției nr.4
*Observație: Împreună cu propoziția nr.2, subordonatele fac parte din fraza incidentă.

2. aduc = conjugarea a III-a, prezent;
s-a repezit = conjugarea a IV-a, perfectul compus;
se pare = conjugarea a II-a, prezent;
prețuia = conjugarea a IV-a, imperfect;
crease = conjugarea I, mai mult ca perfect.

3. a crea (infinitiv)
să creeze – persoana a III-a singular
să creăm – persoana I plural

4. taină = (a) tăinui, tainic, tăinuire, tăinuitor,
A ascuns comoara într-un loc *tainic*. (adjectiv)
Mi-a șoptit *tainic*. (adverb)

5. Au călătorit cu *un tren* internațional.
Rochia miresei avea *o trenă* lungă.
Înotând, ei s-au speriat de *un banc* de pești.
Ne-am așezat pe *o bancă* în parc.
Ce rol ai avut în această tranzacție?
S-a rupt *o rolă* a motorului.

test 29

A

1 a; 2 c; 3 a; 4 b; 5 c; 6 c; 7 c

B

Aici Forța și Violența, slugile cele mai iubite ale stăpânului

Scanned with OKEN Scanner

ceresc, l-au cetluit în lanțuri grele.

1. – principală, enunțiativă propriu-zisă, dezvoltată, afirmativă;
2. a) ceresc;
   b) Se apropie perioada optimă pentru semănatul grâului de toamnă. Traseul a fost parcurs în deplină siguranță.

3 a) pozitiv – grele
comparativ de superioritate – mai grele
de inferioritate – mai puțin grele
de egalitate – tot așa (la fel, tot atât) de grele
superlativ – relativ – cele mai grele (de superioritate)
– cele mai puțin grele (de inferioritate)
– absolut / foarte grele
Alte forme de exprimare a superlativului absolut:
– deosebit de, extraordinar de, neînchipuit de, formidabil de... + grele (forma gradului pozitiv)
– grele, grele (repetarea adjectivului)
b) deosebit de grele, cumplit de grele, neînchipuit de grele.

4. De când are o *iubită*, nu-și mai pierde timpul cu noi. (substantiv)

5. lanț = lănțișor, lănțic, (a) înlănțui, înlănțuire
Îmi place *lănțișorul* tău. (subiect)

test 30

A

1 c; 2 a; 3 b; 4 c; 5 a; 6 b; 7 c

B

Ah! cui i-ar fi trecut prin gând [1]/
Ș-ar fi crezut vreodată [2]/
Că mulți lipsi-vor în curând

Scanned with OKEN Scanner

Din mândra noastră ceată![3]/

1. propoziția nr.1 = principală, regentă față de propoziția nr.3 și coordonată copulativ cu propoziția nr.2
   propoziția nr.2 = principală, regentă față de propoziția nr.3 și coordonată copulativ cu propoziția nr.1
   propoziția nr.3 = subiectivă subordonată propoziției nr.1 = completivă directă subordonată propoziției nr.2

   ***Observație**: Întâlnim aici o situație mai deosebită. Propoziția nr.3 se subordonează ambelor propoziții, nr.1 și nr.2, principale și coordonate. Predicatele acestor propoziții, care sunt termenii regenți pentru propoziția nr.3, au „caracteristici" diferite: *(i)-ar fi trecut prin gând* are valoare impersonală, iar *ar fi crezut* este un verb tranzitiv.

2. cui = complement indirect / pronume interogativ, cazul dativ;
   i = complement indirect / pronume personal, cazul dativ;
   mulți = subiect / pronume nehotărât, cazul nominativ.

3. Copilul și-a agățat haina în *cui.* (substantiv)

4. ar fi trecut – condițional-optativ, perfect, diateza activă;
   ar fi crezut – condițional-optativ, perfect, diateza activă;
   lipsi-vor – indicativ, viitor, diateza activă;
   ar fi crezut – condițional-optativ, perfect, diateza activă;
   s-ar simplifica – condițional-optativ, prezent, diateza reflexiv-pasivă.

5. V-ați gândit la *vreo dată* a plecării ? (vreo – adjectiv pronominal nehotărât; dată – substantiv)

test 31

A

1 b; 2 b; 3 b; 4 c; 5 a; 6 b; 7 c

Scanned with OKEN Scanner

B

Așa e tata: [1]/ când nu vrea [2]/ să spună ceva [3]/ îi vine [4]/ să râdă. [5]/

1. așa e = predicat nominal;
   nu vrea = predicat verbal;
   să spună = predicat verbal;
   (îi) vine = predicat verbal;
   să râdă = predicat verbal.
   propoziția nr.1 = principală;
   propoziția nr.2 = circumstanțială de timp;
   propoziția nr.3 = completivă directă;
   propoziția nr.4 = principală;
   propoziția nr.5 = subiectivă.

2. așa – nume predicativ
   e – verb copulativ; } predicat nominal
   tata – subiect;
   când – complement circumstanțial de timp;
   nu vrea – predicat verbal;
   să spună – predicat verbal;
   ceva – complement direct;
   îi – complement indirect;
   vine – predicat verbal;
   să râdă – predicat verbal.

3. a) circumstanțială de scop (finală);
   b) circumstanțială de cauză;
   c) circumstanțială condițională;
   d) circumstanțială concesivă;
   e) circumstanțială consecutivă.

4. a) ceva – pronume nehotărât
   Ce va urma?

Scanned with OKEN Scanner

b) ce – pronume interogativ;
va – verb auxiliar pentru timpul viitor.

5. a) Vecinului de peste uliță i s-a pierdut *un cal.*
b) Vasul s-a scufundat când a intrat multă apă în *cală.* (Am primit *o cală* de ziua mea.)
c) Pe *bon* nu erau trecute toate cheltuielile.
d) Copilul fusese crescut cu *bonă.*
e) S-a deschis un nou *bar.*
f) Exercițiul la *bară* a fost executat impecabil.

test 32

A

1 a; 2 b; 3 c; 4 a; 5 b; 6 b; 7 c

B

Madam Popescu se repede [1]/ să taie drumul maiorului, [2]/ care, în furia atacului, nu mai vede nimic înaintea lui. [3]/

1. care – subiect / pronume relativ, cazul nominativ
nimic – complement direct / pronume negativ, cazul acuzativ
înaintea lui – complement circumstanțial de loc / pronume personal, cazul genitiv, precedat de prepoziția înaintea

2. madam – doamna
să taie – să bareze
drumul – calea
nu vede – nu zărește

3. a) drum – drumeț, drumeag, (a) îndruma, îndrumare, (a) drumeți, drumeție, îndrumător.

Scanned with OKEN Scanner

b) Am plecat într-o drumeție prin Apuseni.

4. a) Colegii *mei* sunt prietenoși. (posesiv, cazul nominativ)
b) Despre *ce* carte discutați? (interogativ, cazul acuzativ)
c) Sfatul *acestui* avocat nu-mi convine. (demonstrativ, cazul genitiv)
d) N-am acordat atenție *nici unui* tablou. (negativ, cazul dativ)

5. *Am comparat* mult stilourile înainte de a le *cumpăra.*
Acuzatul *a compărut* înaintea completului de judecată.

test 33

A

1 b; 2 a; 3 c; 4 c; 5 b; 6 c; 7 b

B

Dar... [1a]/ când am terminat cartea lui Nicu, [2]/ am descoperit deodată [1b]/ că lucrurile nu erau atât de simple [3]/ pe cât le bănuisem eu. [4]/

1. lucrurile – subiect / substantiv
simple – nume predicativ / adjectiv
eu – subiect / pronume personal

2. a) propoziția nr.4 = circumstanțială de mod, subordonată propoziției nr.3
b) simplu = complicat, greu, dificil, complex, (antonime)

3. eu bănuii;
tu bănuiși;
el bănui;
noi bănuirăm;
voi bănuirăți;
ei bănuiră.

Scanned with OKEN Scanner

4. când am terminat cartea lui Nicu = la terminarea cărții lui Nicu (sau: terminând cartea lui Nicu
Consecințe: – dispariția propoziției (o dată cu dispariția predicatului)
– dispariția elementului joncțional subordonator *când*

5. raport – rapoarte, raporturi
termen – termene, termeni
a) Am ascultat cu atenție primele *rapoarte*.
b) Cu timpul, *raporturile* au devenit amicale.
c) S-au stabilit *termenele* de predare a documentației.
d) Toți se adresau în *termeni* cuviincioși.

test 34

A

1 b; 2 c ; 3 a; 4 c; 5 c; 6 b; 7 c

B

Tot așa stau frații lui din țara zăpezilor veșnice, pe insulele de gheață plutitoare, [1]/ când se înalță [2]/ să privească la alți urși albi, [3]/ care se depărtează pe alte insule plutitoare. [4]/

1. lui – atribut pronominal / pronume personal, genitiv
alți – atribut adjectival / adjectiv pronominal nehotărât, acuzativ

2. veșnic = etern, nemuritor, perpetuu (sinonime)
= trecător, efemer (antonime)

3. gheață – ghețuș, ghețar, ghețărie, îngheț, înghețare, (a) îngheța, (a) dezgheța
Mi-*a înghețat* nasul de frig.

4. (a) înălța = (a) urca, sui, ridica, construi, zidi.
Meșterii din Maramureș *au ridicat* o biserică din lemn în parcul nostru.
Au construit școala în câteva luni.
Drapelul *a fost urcat* în vârful catargului.

Scanned with OKEN Scanner

5. a) să privească la alți urși polari... = pentru a privi la alți urși polari...
b) El a fost avansat la gradul de *maior.*
De curând, tânărul a devenit *major.*

test 35

A

1 b; 2 c; 3 b; 4 a; 5 c; 6 c; 7b

B

Nu sunt în stare să mai facă nimic din tot ce stârnea minunarea lumii.

1. La miting a participat multă *lume.*
I-a plăcut să cutreiere *lumea.*

2. (a fi) în stare – (a fi) apt, capabil (sinonime)
minunare – uimire, mirare (sinonime)

3. a) minunarea = complement direct, acuzativ
lumii = atribut substantival, genitiv
b) *Câțiva își mai aminteau [1]/ce acrobații făcea ursul.[2]/*(adjectiv relativ)

4. Avea *o stare* de agitație continuă.
Mulți au devenit oameni *cu stare.*

5. Câteva *fotografii* făcute la munte ne vor aminti de această vacanță.
Nu am încredere în *fotografii* ambulanți.

test 36

A

1 a; 2 c; 3 a; 4 c; 5 b; 6 b; 7 a

Scanned with OKEN Scanner

B

Tocmai cumpărasem de la prăvălie, [1a]/
Fără să presimt vreun bucluc [2]/
Și fără ca Domnul Pis-Pis să mai știe, [3]/
Cel mai grozav ceas cu cuc. [1b]/

1. a) Tocmai cumpărasem de la prăvălie...cel mai grozav ceas cu cuc.
   b) Fără să presimt vreun bucluc – fără a presimți... = complement circumstanțial de mod

2. a) fără ca ... să
   b) cumpărasem – mai mult ca perfect
   c) a cumpăra – infintiv prezent
      a fi cumpărat – infinitiv perfect
      cumpărat (cumpărată, cumpărați, cumpărate) – participiu
      cumpărând – gerunziu
      de cumpărat – supin
   d) atribut adjectival
      Marfa *cumpărată* a fost revândută.

3. presimt – derivat cu prefixul *pre* + verbul *simt*

4. bucluc – necaz, încurcătură

5. corigent; escroc; piuneză.

Observație: Între componentele *ca* și *să* pot apărea nu doar părți de propoziție, ca în textul citat, ci și alte propoziții.

Am venit [1]/ să te rog [2]/ ca, [3]/ dacă ai timp, [4]/ să mă însoțești la plimbare. [3]/

Scanned with OKEN Scanner

test 37

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 b; 5 c; 6 c; 7 b

B

Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri [1]/
Și niciodată n-or să vie iară, [2]/
Căci nu mă-ncântă azi [3]/ cum mă mișcară
Povești și doine, ghicitori, eresuri, [4]/

Ce fruntea-mi de copil o-nseninară... [5]/

1. a) trecut-au = perfectul compus
n-or să vie = viitor (formă populară)
nu -ncântă = prezent
mișcară = perfectul simplu
-nseninară = perfectul simplu
b) și = conjuncție coordonatoare (copulativă)
căci = conjuncție subordonatoare (cauzală)
cum = adverb relativ (de mod)
ce = pronume relativ

2. ca = adverb de comparație (fără funcție sintactică)
niciodată = complement circumstanțial de timp, adverb de timp
iară = complement circumstanțial de mod, adverb de mod
azi = complement circumstanțial de timp, adverb de timp
cum = complement circumstanțial de mod, adverb relativ de mod

3. mă = pronume personal, acuzativ, complement direct
mă = pronume personal, acuzativ, complement direct
ce = pronume relativ, nominativ, subiect
mi = pronume personal, dativ, atribut (pronominal)
o = pronume personal, acuzativ, complement direct

Scanned with OKEN Scanner

4. a) ghilimelele indică faptul că textul e citat dintr-o operă;
b) cratima apare în forma inversată a perfectului compus, ea marcând și rostirea într-o silabă a sunetului final al participiului cu auxiliarul;
c) cratima unește într-o silabă două cuvinte (*nu* și *auxiliarul*);
d) virgula desparte circumstanțiala cauzală de regentă;
e) cratima unește într-o silabă pronumele cu primul sunet din verb; ea „înlocuiește" vocala i;
f), g) virgula apare într-o enumerație;
h) virgula desparte subordonata atributivă de regentă;
i) cratima unește într-o singură silabă silaba finală a substantivului (*frun-tea*) cu pronumele neaccentuat *-mi*;
j) cratima apare în aceeași situație ca la punctul e).

5. a) încântă, înseninară
b) a mișca – a impresiona, a emoționa
c) nici-o-da-tă (nu se aplică reguli fonetice, se ține seama de elementele componente)

test 38

A

1 c; 2 b; 3 a; 4 c; 5 b; 6 c; 7 a

B

Ia spune-mi, măi frățioare, [1]/
ursul ce lucru-ți șopti [2]/
Când se puse la urechea-ți? [3]/
(Și-ncepu a hohoti) [4]/

1. ia – interjecție;
spune – verb;
mi – pronume personal;
măi – interjecție;
frățioare – substantiv;

Scanned with OKEN Scanner

ursul – substantiv;
ce – adjectiv relativ (interogativ);
lucru – substantiv;
ți – pronume personal;
șopti – verb;
când – adverb relativ;
se (pronume reflexiv) puse – verb;
la – prepoziție;
urechea – substantiv;
-ți – pronume personal;
și – conjuncție coordonatoare;
-ncepu – verb;
a (prepoziție) hohoti – verb (modul infinitiv).

2. a) spune – imperativ, prezent;
șopti – indicativ, perfectul simplu;
(se) puse – indicativ, perfectul simplu;
-ncepu – indicativ, perfectul simplu;
a hohoti – infinitiv, prezent.
b) -mi – complement indirect, pronume personal, dativ;
-ți – complement indirect, pronume personal, dativ;
-ți – atribut pronominal, pronume personal, dativ.
c) verbul s-a format de la substantivul *hohot* + sufixul verbal *-i*; substantivul s-a format de la intejecția *ho-ho*!

3. a) a hohoti – complement direct
b) a ninge – subiect

4. ia, măi, frățioare, se, la, și.

5. Concediul îl petrecem cu *aceiași* prieteni.
Toți se conformează *acelorași* cerințe.
Aceleiași colege îi telefonez zilnic.
Ioana și Maria stau în *aceeași* bancă.

Scanned with OKEN Scanner

test 39

A

1 b; 2 a; 3 c; 4 c; 5 b; 6 c; 7 a

B

Dar banul descoperi din vreme cursa [1]/ ce i se gătește [2]/ și, cu toată dragostea [3a]/ ce avea pentru dânsul poporul, [4]/ (...), fugi spre Constantinopol. [3b]/

1. descoperi = predicat verbal
   se gătește = predicat verbal
   avea = predicat verbal
   fugi = predicat verbal
   propoziția nr.1 = principală regentă față de propoziția nr.2 și coordonată copulativ cu propoziția nr.3
   propoziția nr.2 = atributivă subordonată propoziției nr.1
   propoziția nr.3 = principală regentă față de propoziția nr.4 și coordonată copulativ cu propoziția nr.1
   propoziția nr.4 = atributivă subordonată propoziției nr.3

2. banul = subiect / substantiv comun;
   ce = subiect / pronume relativ;
   poporul = subiect / substantiv comun.

3. Câțiva ani Traian fusese căpitan de *cursă* lungă.
   Ea a primit în dar un *ban* de aur.
   Pentru cei mici *se gătește* dietetic.

4. a) dragoste = iubire, afecțiune, amor (sinonime)
   Fotbalul era marea lui *iubire*.
   b) (pentru) dânsul = complement indirect, exprimat prin pronume personal, persoana a III-a, genul masculin, numărul singular, cazul acuzativ precedat de prepoziția *pentru*

Scanned with OKEN Scanner

5. auz ascuțit;
viziune originală;
durere acută;
ședere temporară;
zonă temporală.

test 40

A

1 a; 2 b; 3 c; 4 b; 5 c; 6 c; 7 b

B

Temându-se [1a]/ ca poporul să nu se ridice înfuriat [2]/ și să scape pe prinsul său, [3]/ Alexandru-Vodă hotărî a-i grăbi moartea. [1b]/

1. temându-se = complement circumstanțial de cauză / modul gerunziu
să nu se ridice = predicat verbal / modul conjunctiv
înfuriat = complement circumstanțial de mod / modul participiu

***Observație**: funcția de *element predicativ suplimentar* nu se studiază în învățământul gimnazial.

să scape = predicat verbal / modul conjunctiv
hotărî = predicat verbal / modul indicativ
a grăbi = complement direct / modul infinitiv

2. a) propoziția nr.2 = completivă indirectă, subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.3
propoziția nr.3 = completivă indirectă, subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.2
b) a (se) teme = temere, temător, teamă, temut
a hotărî = hotărâre, hotărât, hotărâtor, nehotărât

3. a se ridica = a se răzvrăti, a se revolta, a se răscula
înfuriat = revoltat, iritat, pornit
prins = captiv, prizonier, ostatic

Scanned with OKEN Scanner

4. Marea era calmă.
Mașina încetini și apoi se opri.

5. Muncea toată ziua ca un *rob.*
Avocatul avea o *robă* nouă.
Copilul era julit la *cot.*
Mihai se bucură de o *cotă* impresionantă de popularitate.
Toți băieți din clasă au participat la *cros.*
Hocheistul s-a împiedicat în *crosă* și a căzut.

test 41

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 b; 5 c; 6 c; 7 b

B

El simțise de mai-nainte [1]/ că frații săi îi poartă sâmbetele [2]/ și, [5]/ când se mai lăsă frânghia [3]/ ca să-l ridice și pe el, [4]/ dânsul legă o piatră [5]/ și puse căciula deasupra ei, [6]/ ca să-i cerce. [7]/

1. a) propoziția nr.2 = completivă directă, subordonată propoziției nr.1
propoziția nr.7 = circumstanțială de scop, subordonată propoziției nr.6 (și nr. 5)
b) ca să-i cerce = pentru a-i cerca

2. el = subiect / pronume personal
frații = subiect / substantiv
săi = atribut adjectival / adjectiv pronominal posesiv
frânghia = subiect / substantiv
dânsul = subiect / pronume personal

3. a) a-i purta sâmbetele (cuiva) – a-i dori răul, a-l urî, a-l urmări cu înverșunare
b) și = conjuncție coordonatoare copulativă

Scanned with OKEN Scanner

și = adverb
Și-a amintit cu greu de locurile părăsite (pronume reflexiv)
Ei și ? – (interjecție)

4. piatră = pietroi, pietricică, pietrar, pietrărie, pietriș, pietros, împietrit, împietrire
A rămas *împietrit* de groază. (nume predicativ)
Cireșele *pietroase* sunt cele mai gustoase. (atribut adjectival)
împietrit = participiu
pietroase = adjectiv

5. fra-ții; poar-tă; pia-tră.

test 42

A

1 c; 2 b; 3 b; 4 c; 5 b; 6 c; 7 b

B

Toată împărăția s-a bucurat [1] / că le-a adus Dumnezeu sănătos pe fiul cel mai mic al împăratului [2] / și se mândrea, fălindu-se de vitejiile [3] / ce făcuse el. [4] /

1. s-a bucurat = predicat verbal / indicativ, perfectul compus, diateza reflexivă;
a adus = predicat verbal / indicativ, perfectul compus, diateza activă;
se mândrea = predicat verbal / indicativ, imperfect, diateza reflexivă;
fălindu-se = complement circumstanțial de mod / gerunziu, diateza reflexivă;
făcuse = predicat verbal / indicativ, mai mult ca perfect, diateza activă.

Scanned with OKEN Scanner

2. fiul cel mai mic = prâslea, mezinul, (sinonime)
sănătos = teafăr, valid, nevătămat, eutrofic (sinonime)

3. a) împărăția = îm-pă-ră-ți-a
fiul = fi-ul
b) toată; se mândrea.

4. secvență; segment; delincvent.

5. Perioada de *tranziție* durează de câțiva ani.
Ai participat la *tranzacție*?
Toți credeau în *echitate*, dreptate și bunăstare.
Plăcându-i caii de mic, își însoțea părintele la *echitație*.
Marfa aceasta nu prea *corespunde* exigențelor cumpărătorilor.
Prietenele începură a *coresponda* cu regularitate.

test 43

A

1 b; 2 a; 3 c; 4 c; 5 b; 6 a; 7 b

B

Cară-n spate o cocoașă, chiar și două, după rasă, [1]/
Și-și duce traiul în zonă deșertică, nisipoasă, [2]/
Transportă poveri, supusă, [3]/ însă nu este umilă, [4]/
Ba-i semeață, verticală, neobosita cămilă. [5]/

1. între propozițiile nr.1 și nr.2 este raport de coordonare copulativă
între propozițiile nr.2 și nr.3 – raport de coordonare prin juxtapunere
între propozițiile nr.3 și nr.4 – raport de coordonare adversativă
între propozițiile nr.4 și nr.5 – raport de coordonare adversativă

2. și – adverb

Scanned with OKEN Scanner

și – conjuncție coordonatoare copulativă
și – pronume reflexiv

3. a) transportă, neobosită
b) deșertică, nisipoasă
c) semeață = mândră, falnică, impozantă, impunătoare

4. Călugărul purta o *rasă* nouă. (substantiv)
Am pus în cafea o linguriță *rasă* de zahăr. (verb la participiu cu valoare adjectivală)

5. pleonasm

test 44

A

1 a; 2 b; 3 c; 4 b; 5 a; 6 b; 7 a

B

Grațioasă ca un puf e felina cea mai mică. [1]/
Tandră, unduioasă, caldă, te vrăjește o pisică; [2]/
Are gheare ascuțite ascunse-n perniță moi, [3]/
Dar toarce cu sârg, în pace, [4]/ când stă în casă la noi. [5]/

1. a) e grațioasă = predicat nominal
vrăjește = predicat verbal
are = predicat verbal
toarce = predicat verbal
stă = predicat verbal
b) propoziția nr.4 = principală, regentă față de propoziția nr.5
propoziția nr.5 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.4 prin adverbul relativ *când*

Scanned with OKEN Scanner

2. a) puf – pufos (adjectiv)
casă – casnic (adjectiv)
b) privire tandră, caldă, ascunsă

3. Pisica a crescut, s-a făcut mare.
Vulturul captiv avea ghearele tocite.

4. Bunica *toarce* zilnic. (sens propriu)
„De-a pururi în umbră să torci *al tău gând.“* (Octavian Goga) (sens figurat)

5. *Ce-a* fost aici?
M-ai mai întrebat o dată!
M-oi duce și mâine, și poimâine.
Nimeni nu *l-a* văzut la școală.
Niciodată *n-oi* accepta asemenea compromis.

test 45

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 c; 5 b; 6 b; 7 b

B

Tot mai miroase via a tămâios și coarnă,
Mustos a piersici coapte și crud a foi de nuc...

1. a) tămâie; must
b) derivare cu sufixul *-os*

2. a) a = prepoziție (+ acuzativ)
Via este *a* vecinului. (articol genitival-posesiv)
A sosit din nou toamna. (verb auxiliar)
A! iar ai sosit ? (interjecție)

Scanned with OKEN Scanner

3. a) Strugurii s-au copt în *vie*. (substantiv)
O durere *vie* îi sfredelea genunchiul. (adjectiv)
Vie cine-o vrea să vină. (verb)
b) Matei este *crud* încă. (necopt, imatur)
Se hrănește zilnic cu fructe și legume *crude*. (nefierte, negătite)
Soarta a fost *crudă* cu el. (dură, nemiloasă)

4. a) foi – frunze
b) Azi ești mai *volubil* ca oricând.
Noul tramvai este *silențios*.
Necazul avut l-a făcut *taciturn*.
c) volubil – tăcut, închis (în sine), necomunicativ
silențios – gălăgios, zgomotos
taciturn – vorbăreț, guraliv

5. nuc – nucă, nuci;
piersic – piersică, piersici;
cireș – cireașă, cireșe;
cais – caisă, caise.

test 46

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 b; 5 c; 6 b; 7 b

B

Nu era chip [1]/ să te apropii de dânsul, [2]/ că așa temura de tare, [3]/ de parcă-l zghihuia dracul. [4]/

1. propoziția nr.1 = pricipală, regentă față de propozițiile nr.2 și nr.3
propoziția nr.2 = subiectivă, subordonată propoziției nr.1
propoziția nr.3 = circumstanțială de cauză, subordonată propoziției nr.1 și regentă față de propoziția nr.4
propoziția nr.4 = circumstanțială de mod (comparativă), subordonată propoziției nr.3

Scanned with OKEN Scanner

2. eu mă apropii;
tu te apropii;
el se apropie;
noi ne apropiem;
voi vă apropiați;
ei se apropie.

3. drac – diavol, necuratul, Aghiuță, Satana

4. tare – tăricel, tărie, întări, întărire, întăritor
Întărirea forțelor armate e necesară. (substantiv)

5. Era liniștit doar în *aparență*.
Volumul de versuri era ultima *apariție* la această editură.

test 47

A

1 c; 2 b; 3 c; 4 a; 5 c; 6 b; 7 a

B

Câinii luară la goană pe acel bour [1]/ care fugea ca turbat prin codri [2]/ și părea [3]/ că are aripi la picioare. [4]/

1. propoziția nr.1 = principală, regentă față de propoziția nr.2 și nr.3
propoziția nr.2 = atributivă, subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.3
propoziția nr.3 = atributivă, subordonată propoziției nr.1, coordonată copulativ cu propoziția nr.2 și regentă față de propoziția nr.4
propoziția nr.4 = predicativă, subordonată propoziției nr.3

2. a) părea înaripat = nume predicativ;

Scanned with OKEN Scanner

b) ca și cum era turbat = circumstanțială de mod.

3. goană = fugă, alergare
A trecut în fugă pe lângă voi.

4. *Acela* a sosit la timp. (pronume demonstrativ)
Nu bănuiam *care* copil va câștiga concursul. (adjectiv relativ)

5. Gala de *box* va fi reprogramată.
Iarna își ține bicicleta în *boxă.*
Un oaspete de *rang* înalt ne vizitează țara.
Au spart ușa cu o *rangă.*

test 48

A 1 c; 2 b; 3 c; 4 c; 5 b; 6 c; 7 c

B

Care dintre voi, [1a]/ dacă are o sută de oi [2]/ și pierde una din ele, [3]/ nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în deșert [1b]/ și se duce după cea rătăcită [4]/ până o găsește? [5]/

1. propoziția nr.2 = circumstanțială condițională, subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.3
propoziția nr.3 = circumstanțială condițională, subordonată propoziției nr.1 și coordonată copulativ cu propoziția nr.2
propoziția nr.5 = circumstanțială de timp, subordonată propoziție nr.4

2. rătăcit – (a) rătăci, rătăcire, rătăcitor
Îi înțelegea pe oamenii *rătăcitori.*

3. oier – baci, păstor, păcurar, cioban

Scanned with OKEN Scanner

4. (dintre) voi = atribut pronominal
(de) oi = atribut substantival
(din) ele = atribut pronominal
(pe) cele nouăzeci și nouă = complement direct
(în) deșert = complement circumstanțial de loc
(după) cea rătăcită = complement indirect

5. *S-a înserat* parcă mai devreme.
Anunțul *s-a inserat* pe ultima pagină a ziarului.
A fost *învestit* cavaler de onoare.
N-au *investit* nimic în ultima perioadă.

test 49

A

1 b; 2 c; 3 a; 4 c; 5 a; 6 c; 7 b

B

Pe cei ce-s duși... cu fală noi îi purtăm în sânge.
Credința lor e farul ce-n veci nu se mai stinge,
De-ar fi să cadă cerul, voi n-avem morți de plâns!...

1. a) -s duși = predicat nominal
purtăm = predicat verbal
e farul = predicat nominal
nu se stinge = predicat verbal
ar fi = predicat verbal
să cadă = predicat verbal
n-avem = predicat verbal
b) e farul = predicat nominal / verb copulativ, intranzitiv, conjugarea a IV-a, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular, diateza activă + nume predicativ / substantiv comun, simplu, genul neutru, numărul singular, cazul nominativ, articulat cu articolul hotărât *-l*;

Scanned with OKEN Scanner

nu se stinge = predicat verbal / verb predicativ, intranzitiv, conjugarea a III-a, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular, (forma negativă), diateza reflexivă.

2. (cei) ce-s duși = dispăruți, decedați, plecați dintre noi, morți

3. a) fălos
De *fălos* ce e, nu mai salută pe nimeni.
b) fălos – mândru, încrezut, infantuat (sinonime); modest (antonim)

4. a) far – sens figurat (în text)
Am vizitat *farul* de la Tuzla. (sens propriu)
b) de plâns = atribut verbal
... morți / pe care să-i plângem = propoziție subordonată atributivă

5. a) fanfară; filigran, seringă;
b) Am împrumutat cartea unor prietene de-ale mele.
c) A cui haină a rămas în cuier?

test 50

A

1 a; 2 c; 3 b; 4 c; 5 b; 6 c; 7 c

B

A început o luptă [1]/ cum nu se mai văzuse [2]/ de când e lumea lume, [3]/ de când pe cer e soare, [4]/ de când în mări sunt valuri [5]/ și de când bate vântul prin stepa dobrogeană... [6]/

1. propoziția nr.1 = principală, regentă față de propoziția nr.2
propoziția nr.2 = atributivă, subordonată propoziției nr.1 și regentă față de propozițiile nr.3,4,5 și 6
propoziția nr.3= circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.2 și coordonată (juxtapusă) cu propoziția nr.4

Scanned with OKEN Scanner

propoziția nr.4 = circumstanțială de timp, subordonată propoziție nr.2 și coordonată (juxtapusă) cu propozițiile nr. 3 și nr. 5
propoziția nr.5 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.2 juxtapusă cu propoziția nr. 4 și coordonată copulativ cu propoziția nr.6
propoziția nr.6 = circumstanțială de timp, subordonată propoziției nr.2 și coordonată copulativ cu propoziția nr.5

2. lumesc, ceresc
Oamenii au văzut în aceasta un semn *ceresc.*

3. o luptă *nemaivăzută* = atribut (adjectival)

4. a) pronume reflexiv;
b) conjuncție subordonatoare;
c) verb.

5. *Datorită sprijinului* tău am depășit momentele dificile.
Din cauza ploilor s-au produs atâtea pagube.

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Câteva cuvinte... esențiale....3
Teste....5
Test 1....6
Test 2....8
Test 3....10
Test 4....12
Test 5....14
Test 6....16
Test 7....18
Test 8....20
Test 9....22
Test 10....24
Test 11....26
Test 12....28
Test 13....30
Test 14....32
Test 15....34
Test 16....36
Test 17....38
Test 18....40
Test 19....42
Test 20....44
Test 21....46
Test 22....48
Test 23....50
Test 24....52
Test 25....54
Test 26....56
Test 27....58
Test 28....60
Test 29....62
Test 30....64
Test 31....66
Test 32....68
Test 33....70
Test 34....72
Test 35....74
Test 36....76
Test 37....78
Test 38....80
Test 39....82
Test 40....84

Scanned with OKEN Scanner

Test 41....86
Test 42....88
Test 43....90
Test 44....92
Test 45....94
Test 46....96
Test 47....98
Test 48....100
Test 49....102
Test 50....104
Cheia testelor....106
Test 1....107
Test 2....108
Test 3....108
Test 4....109
Test 5....110
Test 6....111
Test 7....112
Test 8....113
Test 9....114
Test 10....115
Test 11....115
Test 12....117
Test 13....118
Test 14....118
Test 15....119
Test 16....120
Test 17....121
Test 18....122
Test 19....124
Test 20....125
Test 21....126
Test 22....127
Test 23....128
Test 24....128
Test 25....129
Test 26....130
Test 27....131
Test 28....132
Test 29....133
Test 30....134
Test 31....135
Test 32....137

Scanned with OKEN Scanner

Test 33.....138
Test 34.....139
Test 35.....140
Test 36.....140
Test 37.....142
Test 38.....143
Test 39.....145
Test 40.....146
Test 41.....147
Test 42.....148
Test 43.....149
Test 44.....150
Test 45.....151
Test 46.....152
Test 47.....153
Test 48.....154
Test 49.....155
Test 50.....156

Scanned with OKEN Scanner

Lucrarea se adresează elevilor din ultimele clase gimnaziale şi propune un set de 50 de teste de limba română, concepute în conformitate cu Programa pentru Examenul Naţional de Capacitate - 2000.

Subiectele sunt incitante şi utile: orice elev de gimnaziu îşi poate testa cunoştinţele de limbă şi, totodată, se poate autoevalua.

ISBN 973-8066-00-X

Scanned with OKEN Scanner